

Ainoa Yhdysvaltain Sosialisti-
puolueen aatteita ajava suomen-
kielinen päivälehti Amerikassa

RAIVA AJA

(THE PIONEER)

THE LEADING FINNISH DAILY IN THE UNITED STATES—ESTABLISHED 1905

Ainoa työväenliikkeen yleisetu
ja edistystä seuraava suomen-
kielinen päivälehti Amerikassa

Perjantaina, Marrask. 24 p. - Friday, November 24

29:säs vuosikerta - Vol. XXIX - No. 274 - 1933

TIILASHINNAT YHDYSVALTOIHIN
JA CANADAAN:
Vuosikerta \$5.50 Kolme kuukautta... \$1.75
Puoli vuotta \$3.00 Kuukausi 75c
SUOMEEEN: 1 vk. \$10.00, 6 kk. \$5.50

Ilmotukset, lehti- ja kirjallisuuskäsitteet sekä kaikki liike-
asialliset ja kotitalouskäsikirjat ovat liitettyinä
osastoille: Raivaaja, Fitchburg, Mass.
Konttorin puhelin 332 J. Suominen, Mgr.
Toimitukseen 331.

Entered as second-class matter May 1, 1911 at the
Post Office at Fitchburg, Mass., under the Act of March
2, 1897.
Published daily, except Sunday, by the Raivaaja Pub-
lishing Company, 45 Wallace Ave., Fitchburg, Mass.

ILMOTUSHINNAT:—Säätöilmoitukset 50 sent-
tiä palstatuina. Seisovista ilmoituksista annetaan tar-
kompiä tietoja kysyttyinä. Palkkakuntain uutisilmoituk-
set 3 senttiä sanna. Perushinta 25 senttiä.

SUBSCRIPTION RATES IN UNITED STATES
AND CANADA:
For 1 year \$5.50 For 3 months \$1.75
For 6 months \$3.00 For 1 month 75c
TO FINLAND: 1 year \$10.00, 6 m. \$5.50

VAN DER LUBBE VAATII JUTUN LOPETTAMISTA

Hämmästyttänyt tuo-
mareita vaatimalla jo-
ko vankila- tai kuole-
mantuomiota.

Leipzig, Saksa marrask. 23 p. — Marinus van der Lubbe, jota reljän muun vastaajan ohella syytetään Saksan valtiopäivä-
talon polttamisesta, hämmästytti Saksan korkeimman oikeuden tuomareita ja yleisöä tänään vaa-
timalla, että jutun käsittely lo-
petetaan, hänen neljä kanssasyt-
tettään vapautetaan ja hänet
tuomitaan joko vankilaan tai kuole-
mantuomioon.

Tuomarien edessä seisoi koka-
naan uusi van der Lubbe, heidän
palattuaan tänne Berliiniin. Hä-
nen henkinen ja fyysillinen tilan-
sa on parantunut viime aikoina.
Hänen alakuolaisuutensa ja apa-
tiansa, jotka näytettiin tehneen
häntä jatkavien vähemmän kuin
ihmisen, olivat menneet; hän sei-
soi suorana ja katsoi tutkijoi-
hin silmiin.

Mutta vaikka tuo sfinksi pu-
hui, hän ei selvittänyt palon ei-
kä oman persoonallisuutensa ar-
voitusta. Hänen puheensa oli
hollannin ja Saksan sekoitusta,
vaikka poliisi väittivät hänen pu-
huvan saksaa sujuvasti. Suurin
osa siitä oli primitiivisen mielen
miltei käsittämättömyyden puhe-
usta — miehen, joka ei ole tottunut
käsittelemään abstraktisia asioi-
ta.

Se oli kuitenkin oleellisesti
johdonmukaista ja täsmällistä.
Puhujasta toisistaan aikaisemman väi-
teensä, että hän yksin oli syyt-
tännyt palon ja että kukaan muu
ei ollut yllyttänyt taikka avus-
tanut häntä. Tästä selityksestä
hän piti kiinni huolimatta tuo-
marien ja lakimiesten ankara-
stakustelusta. Hän rohkeasti
haastoi tutkijoitaan ilmoitta-
maan, että hänen rikostoverinsa
ovat, jos sellaisia on, ja asia ei
tullut sen selvemmäksi.

”Tämä kuulustelu on jo kes-
tänyt kaksi kuukautta”, alkoi van
der Lubbe, päättämällä kuulus-
tellessa erästä toisarvoisen tär-
keää todistajaa. ”Ensiksi tästä
jauhitettiin Leipzigin, sitten
Berliinin ja nyt taas Leipzigin.
Minä en hyväksy sitä. Minä
poltin valtiopäivätalon ja mi-
nä haluan tuomion, kaksikym-
mentä vuotta vankueutta taikka
kuoleman. Tällaista on jatkunut
kahdeksan kuukautta. Minä ha-
luan, että jokin tapahtuu.”

Lausunto sähköisti oikeussa-
lin. Useat tuomareista ja syyt-
täjät hyppäsivät seisalleen; toi-
set vastasivat katsoivat van der
Lubbea jännittävällä, sanoma-
lehtimiehet riensivät etualalle,
vaikokuvaukset kävivät toimeensa
ja yleisö ihmetteli.

Johtava tuomari ja van der
Lubben lakimiehet sanoivat hä-
nelle, että kuulustelu on kes-
tänyt näin kauan siksi, että hän
ei ole ilmaissut rikostoveriansa
ja pääsyyttäjiä Werner esitti suo-
ran kysymyksen keltä olivat ri-
kostoverit.

”Tuo kaikki selvitetään jo kau-
an sitten”, vastasi hollantilainen.
”Saatte uskoa minua, että minä
syytän kyseessä olevan palon. Di-
mitroff, Popoff ja toiset vastas-
jat joutuivat tähän juttuun, mut-
ta he eivät tehneet mitään.”

Hänen lakimiehensä kysyi: ”Ja
Torgler?” (Ernst Torgler, entinen
kommunistijohtaja, joka on
yksi kanssasytyttyjä).

”Ei, ei koskaan”, vastasi van
der Lubbe. ”Mutta se on jo tun-
nettua. Toiset syytetyt myös
sanoivat, että heillä ei ollut mi-
tään tekemistä palon kanssa.
Tällä on kehitetty symbolismi
ja minä protestoin sitä vas-
taan.”

Mitä hän tarkoitti ”symbolis-
milla”, ei tunnuttu selvältä, mut-
ta hän nähtävästi tarkoitti ju-
tulua tullutta poliittista merki-
tystä.

Syyttäjä tri Werner sitten kys-
yi olko van der Lubbe salaliit-
tontunut kenenkään kanssa tai
keskustellut rikoksesta kenen-
kään kanssa ennenkuin hän te-
ki sen.

”En”, kuului vastaus. ”Valtio-
päivätilan palo on aina sama.
Minä en näe sinua tässä suu-
ressa jutussa. Palon syyttämi-

1000 KOMMU- NISTIA NATSIEN OIKEUTEEN

Hitlerin poliittinen po-
liisi valmistelee suur-
ta ”valtiopetos” juttua

(Sähkösanoma)
Berliini, marrask. 24 p. — Sak-
san poliittinen poliisi tänään
suunnitteli enemmän kuin tuha-
nen kommunistin saattamista
syytteeseen ”valtiopetoksesta”,
josta voidaan rangaista kuole-
malla.

Poliisi ilmoittaa vanginneensa
2,300 kommunistia ja takavari-
koineensa toimittain kommunisti-
tiedotus kirjallisuutta askeissa et-
sinnoissaan. Ilmoitettiin suun-
nittelevansa enemmän kuin tu-
hammen vangitun syytteeseen a-
settamista poliisi sanoa aikovansa
viellä loput keskitysleirille.

Varatieto varten Massachu-
settsissa on Washingtonissa va-
rattu \$11,112,660. Käsittelemät-
tä on vielä esityksiä joiden yhi-
teissumma on noin 7 milj. dolla-
ria.

nen oli kymmenen minuutin
asia. Mutta mitä tapahtui sen
jälkeen ei kukaan voi ymmärtää.
Minä en juossut edestakaisin
sellaisiin selvin kuvin. Minä en
halua kuulla ateriana päivässä.
Minä myös haluan säännölliset
vaatteet.”

Van der Lubbe pahoitteli myös
sitä, että hänet oli pantu kahlei-
siin.

”Professorit sanovat, että sinä
et olisi voinut yksin syyttää
tuota paloa”, lausui johtava tuo-
mari.

”Se on vain eksperttien henki-
lökokkainen mielipide”, vastasi
syytetty. Täysi-isuntosalin on
täytynyt palaa hyvin. Minä vain
käytin nauttuni ja syyttöiltä.”
Tässä bulgarialainen Georgi
Dimitroff puuttui puheeseen ja
sanoi pitävänsä ”mahdollomana
sitä, että yksi henkilö olisi voinut
syyttää tämän monimutkaisen
palon”.

”Palo ei ollut lainkaan moni-
mutkainen”, keskeytti van der
Lubbe. ”Se on helposti selit-
ettävissä. Se mitä tapahtui nyt on
ihmiselöiden pettämistä sekä
poliisin, kommunistipuolueen ja
kansallissosialistisen puolueen.
Minä vaadin, että minut tuomi-
taan joko vankilaan tai kuole-
maan.”

Van der Lubben lakimies sa-
noi ymmärtävänsä, että van der
Lubben hollantilainen ”petos” sa-
pa merkitsi ”vääriä syyttämisi-
ä”.

Johtava tuomari julisti puolen
tunnin loman. Kun jutun käsit-
telyä jatkettiin, van der Lubbe
räyhti vajoavan tavannutkaiseen
hiljaisuuteensa.

”Minä en voi sanoa mitään”,
hän selitti. ”Olen juuri ollut al-
taalla. Minulla on ääniä ruu-
miissani. Sellaiseni on ääni.”

”Mitä nuo äänet sanovat si-
nulle?” kysyi tuomari.

”Ne sanovat, mitä tapahtuu”,
vastasi hän.

Sitten hän kuitenkin jatkoi to-
distustaan entiseen tapaan. Hän
sanoi keksineensä ajatuksen ta-
lon polttamisesta samana päivä-
nä kuin hän toteutti sen; että
hän oli osannut kulkea pitkäis-
sä rakennuksessa ”vaistoillaan”;
että hän ei ollut edes ajatellut,
miten hän pakenisi rakennus-
sesta ja että hän teki tuo nkai-
ken protestiksi ”persoonallista
asemaansa” ja yhteiskuntajär-
jestelmää vastaan.

”Ja mitä toiset arveli siitä?”
kysyi tuomari ovelasti, mutta
van der Lubbe halusi tietää, että
”ketä toisia te tarkoittaa? Voi-
teko nimittää heitä?”

Kuulustelun jatkuessa hän ni-
menomaan kielsi hänellä olleen
mitään sellaisia vallankumouk-
sollisia tarkoituksia, joista poli-
isi sanoo hänen kertoneen.
Torglerin kyselyssä hän vastasi
ei tietävänsä mikä on syndika-
listi ja mikä anarkisti.

Dimitroff sanoi van der Lub-
ben tehneen vastakumoukselli-
sen teon ja tahtoi tietää hänen
rikostoverinsa.

”Minä haluan tavallisen kuulus-
telun ja tavallisen tuomion ai-
noastaan itselleni”, vastasi van
der Lubbe ja Dimitroff kohotti
kätensä ilmaan avuttomuuden
merkiksi.

Vaativat verojen korottamista

Yleisillä veroasteikoilla.

Boise, Idaho, marrask. 24 p. —
Kansallisen Grangen vuosiko-
ouksessa täällä päätettiin eilen
vaatia tuloverojen korottamista,
yleisillä veroasteilla, edellyt-
tyksellä, että neljäsosa täten ke-
rätystä varoista palautetaan val-
tiolle koulujen ylläpitämistä
varten.

Perintöveroa päätti kokous
niinkään vaatia korotettavaksi,
eritoten suuremmilta perintö-
summilta.

Liittöhallituksen avustajajär-
jestelmä nykyisessä muodossaan,
kokous moitti, arvellen, että se
johtaa samoihin väärinkäytöksiin
kuin alun väärinkäyttö muuta-
missa maissa on johtanut.

Britannia kannattaa aseneuvottelua Saksan kanssa

(Sähkösanoma)
Lontoo, marrask. 24 p. — Ul-
koministeri Sir John Simon il-
moitti alahuoneessa tänään, että
Suur-Britannia on esittänyt Rans-
kalle suoranaisia aseneuvottelua
Saksan kanssa. Hän sanoi Bri-
tannian hyljinnän ajatuksen, et-
tä aseneuvottelu olisi pidettävä
ilman Saksan mukanaoloa ja Sak-
salle esitettäisiin sen jälkeen so-
pinus allekirjoitettavaksi.

Rahastoviraston sensu- ria on hellytetty

Washington, marrask. 23 p. —
V.T. rahastosihteeri Morgenthau
lieveni eilen sensuurimääräys-
tään rahastoviraston nähdessä si-
ten, että viraston virkailijain sal-
litaan antaa sanomalehdille asi-
atietoja, tarvitsematta alistaa ni-
itä rahastosihteeriin tai rahasto-
viraston julkisuusmiehen, Her-
bert Gastonin, välittäväksi. Ra-
hastoviraston osastopäälliköiden
ei kuitenkaan sallita antaa tieto-
ja mitkä koskevat menettelyta-
poja. Kun asiatietojen ja men-
telytapojen erittelemisen saattaa
muutamissa tapauksissa olla vai-
kea tehtävä, niin on asianomaisten
sellaisten tietojen suhteen
joissa epävarmuutta tästä rajoi-
tuksesta on olemassa on alistet-
tavan tiedonannot rahastosihteeri-
n tai julkisuusmiehen, harkitta-
vaksi.

Siamin kapina päät- tynyt

Sotalaki on lakkautettu.
Bangkok, Siam, marrask. 22 p. —
Siamin hallitus tänään poisti
sotalain joka julistettiin voimaan
lokakuun kapinan alkaessa.

Erikoisen sotoaikojen on ryhty-
nyt tutkimaan kapinasta syyt-
ettyjä henkilöitä.

Vaalit, joissa valitaan edusta-
jia Siamin ensimmäiseen kan-
saneduskuntaan, ovat olleet rau-
halliset maakunnissa.

Maidontuottajille varus- tetaan puhdistus- työläisiä

Boston, marrask. 24 p. — Val-
tion maanviljelysvirastolle on va-
rattu \$201,092 varoitteiden teet-
tämistä varten ja mikäli kero-
taan tämä summa käytettäväksi na-
vettojen puhdistamiseen ja ruu-
tutukseen, johon työhön työt-
tömiä otetaan.

Eilispäivän päättyessä oli kau-
pungeille ja kunnille tässä valti-
ossa varustettu yhteensä \$4,088,
127 varoitteiden teetmistä var-
ten, jossa 13,175 miestä arvioi-
ttiin saavan työtä.

Vapautuivat — nuhde- saarnalla

Chicago, marrask. 24 p. —
Kun juttu sosialistista James
Currya, Paul Rasmusena ja
Stephen Clarkia vastaan, joista
syytettiin sopimattomasta käyt-
tymisestä lakkovähdissä Lip-
son Bros. pukuliikkeen edustalla,
oli oikeudessa ratkaistavana, niin
tuomari hylkäsi kanteen. Mutta
sitä ennen hän luennoi omaisuu-
den pyhydestä Amerikassa ja
kehotti vastaajia luottamaan
hallitukseen.

Säästöpankeissa, Massachusset-
tsissa on tänä vuonna jouluklubi-
en säästöjä yhteensä noin 8 milj.
dollaria.

Ketumellakka Helsingissä

Aikaisemminkin jo ”nujakoitu”
useina iltoina.

Suomen lehdet kertovat, että
marrask. 8 pän iltona tapahtui
Helsingissä jonkunlainen rotune
teli jonka tukkahduttamisessa oli
poliisilla paljon puuhaa. Otamme
tähän erästä laajasta selostuk-
sesta seuraavia pääpiirteitä tuon
vaaralliseksi muodostuneen rä-
hänäkän kuluksi:

Kello 20 aikaan (klo 8 i.) al-
koi väkeä runsaanpuoleisesti liik-
tua Aleksanterinkadulla sekä
vanhan ylioppilastalon edustalla.
Mitään mainittavampaa ei kui-
tenkaan sattunut, lukuunottamat-
ta merkinriistoa eräältä ruotsin-
kieliltä, jonka yhteydessä muu-
tampia nuorukaisia pidettiin.
Tällä välin oli jo Aleksanterin-
kadulle kokoontunut niin paljon
sekä nuorempaa väkeä, etupääs-
sä koululaisia, että vanhempiä
yleisöä, joka edellisenä iltana
saattuneiden nujakoiden houkui-
telemana oli saapunut paikalle,
että poliisin järjestyksen säilyt-
tämiseksi täytyi ryhtyä tyhjien-
tämään katuja.

Suurtorilta päin lähtenyt poliisi-
sijetä joihin yleisön pitkin ka-
tua ylioppilastalon aikealle, jo-
hon näin kokoontui suuria jouk-
koja. Joukot lisääntyivät edel-
leen, sillä pääsy Aleksanterinkaa-
dulla ylioppilastalon kohdalla oli
estetty. Myöskin Vanhan yliop-
pilastalon portaille oli kokoontu-
nut paljon ylioppilaita, joita pois
taassaan poliisi vahingossa särki
rakennuksen ulko-ovesta ikku-
naruun.

Ylioppilastalon aikealle ja Hei-
kinpuistoon oli noin klo 21.15 ke-
rääntynyt jo arviolta kuteen
tuhanteen nouseva yleisö, joka
poliisin yrittäessä sitä hajottaa
alkoi liikkua Boulevardille päin.
Kun tällävälin oli tyhjennetty
Eplanadille, ruuhkautui Erot-
tajan ja Boulevardin tienoille yhä
enemmän ihmisiä, joiden liikeh-
timistä poliisi ei voinut hallita.

Nyt yritti poliisi jälleen hajoi-
ttaa joukkoja, jolloin nämä eräi-
den henkilöiden kehoituksesta
”ähtivät Hufvudstadsbladetin toi-
mituksen edustalle. Hufvudstads-
bladetin talon luona kuului huo-
toja ”Suomi suomalaisiksi”, jo-
ihin yleisö yhti, ja pieni mies-
joukko viritti osakuntatalon e-
dustalla laulun. Hetken kuluttua
kiintyi joukon huomio Hufvuds-
tadsbladetin heijastuslaitiin, jo-
loin syntyi kova vihellyskonsertti.

Kun paikalla oleva poliisi ei
voinut saada järjestystä säilyte-
tyksi eikä yleisöä hajottamaan,
lähetettiin paikalle ratsupoliisi-
osasto, joka kuitenkin oli mää-
rätty pysyttelemään vain ajotie-
lä. Välikjoukko siirtyi nyt rat-
supoliisin työntämällä eduskun-
tatalolle päin, jonne autolla lähti
myös muita poliiseja. Eduskun-
tatalon luona ratsupoliisit komen-
neittain hajottamaan yleisöjouk-
koja, jolloin syntyneessä seka-
rosassa eräät henkilöt loukkaun-
tuivat. Niinpä joutui Pohjois-
Rautatiekadulla muuan naishen-
kilö hevosen jaloihin. Hänet oi-
li viettävä sairaalaan. Samalla
kertaan saivat erät paikalla lii-
kkuun, varsinkin liikehtivään
jouktoon kuulumatottomat henki-
löt iskuja kasvoihinsa sekä muu-
alle ruumiiseensa ratsupoliisien
ruoskista. Auranakadulla jou-
ti niinkään eräs nuori naishen-
kilö poliisin hevosen jaloihin, sa-
aden niin paljon vammoja, että
hänet oli viettävä sairaalaan hoit-
toa saamaan.

Kello 22 tienoissa näytti jo sil-
tä kuin rähinä loppuisi, minkä
vuoksi ratsupoliisitkin valmis-
tautuivat lähtemään pois.
Mitään mainittavampaa ei tä-
män jälkeen kuitenkaan enää
sattunut. Kadulla liikehtivät y-
leisöjoukot aikovat vähitellen
harvontua. Kuitenkin näkyi kau-
pungilla vielä klo 23 jälkeen ta-
vallista runsaampaa väkeä.

STT:n tiedon mukaan vietin
ensimmäisen poliisipiiriin 16 hen-
kilöä. Näissä oli 4 ylioppilasta,
1 lääk. kand., 1 fil. maisteri, kaik-
ki suomalaisia, 1 ruotsal. tekni-
lisen opiston oppilas, 1 teolli-
suuskoululainen, 1 ruotsal. eks-
pediööri, seuranaan asiapöytä,
partureita riätöläisiä, sepelelen-
sijaisia, raitiovaunukonduktööre-
jä y. m. yhteensä 13 suomalaista
ja 3 ruotsalaista. Toiseen poliisi-
piiriin korjattiin Eroittajalta yksi
erään yhteiskoulun 4 luokan

Vaatii ”luotet- tavaa” rahaa

Boston, marrask. 24 p. — Yh-
deksäs vuotinen Uuden Eng-
lannin valtioiden neuvoston kon-
ferenssi avattiin eilen. Sen av-
si neuvoston presidentti Henry
D. Sharpe, avauspuheessaan väi-
teten ”tervettä rahaa” sekä sääs-
täväisyyttä hallintokustannuk-
sissa ja paikallisten menojen
kontrollin parantamista.

”Älykästä suhtautumista” kan-
salliseen elvytyslakiin suositeli
myöskin hänen avauspuhees-
saan.

Sharpe ilmoitti, että neuvosto
on yhdyskunta U. E. alueella
kehoittanut olemaan lainaamat-
ta yleisiä varoja sellaisia töitä
varten joita ei varsinaisesti tar-
vita.

Lihanpakkaa- jat hyötyivät si- kakaupassa

Washington, marrask. 24 p. —
Maanviljelysviraston virkailijain
käsitteksen mukaan lihanpakkaa-
jat ”ansaitivat \$1,200,000 hank-
kiessaan liittovaltain avustusvi-
rastolle 29,000,000 paunaa pork-
kaa jota tarvitseville on ilmai-
seksi jaettu, tai jactaan. Lihan-
pakkaajille maksettiin 6 senttiä
paunasta elävää sikaa. Vähän
sen jälkeen kuin tämä sopimus
oli tehty elävien sikojen hinta
aleni \$3.90 sadasta paunasta. Yl-
laiminuttuun porkkaerään tarvit-
tiin noin 60 milj. paunaa elävää
sikaa, joten pakkaajat tämän hin-
taeron kautta ”ansaitivat” ylem-
pänä mainittu summan.

Kannattavat syntyväi- syyskontrollia

Greenwich, Conn., marrask. 24 p. —
Väiteltäessä asiasta viik-
kaasti hyväksyi Connecticutin
naishuolien äänestäjien liitto
eilen päätöslauselman jossa syn-
tyväsyyksikontrollia suositellaan.
Kaksi vuotta takaperin saman-
laisen esitys äänestettiin nuri-
liiton konventiossina.

Esittää tavernikysymys- tä yleisäänestyskelle

(Sähkösanoma)
Boston, marrask. 24 p. — Jat-
kettaissa väiteltäessä väkijouma-
laista, valtion lainlaatuajankun-
nustajahuoneessa tänään, selitti
edustaja Hays, Bostonista, että
tavernikysymys olisi yleisäänest-
tykselle alistettava.

”Mikä olisi parempi ratkaisu
tälle kysymykselle, kuin alistaa
se kansan ratkaistavaksi?” hän
kysyi. ”Jos se äänestää niiden
puolesta, niin antaa sen saada
niitä, ja jos se äänestää vastaan,
niin alkamme niistä sällikö. Mi-
tähän harmia siitä tulisi?”

Hänen esittämässään lisäyk-
sessä väkijoumalakiin säädetään,
että yleisäänestys tavernikysy-
myksestä on toimitettava huhti-
kuussa, jolloin primarykonven-
tionien edustajia valitaan.

Laki paikallisesta äänestyksestä hyväksytty

(Sähkösanoma)
Boston, marrask. 24 p. — Edus-
tajahuoneessa hyväksyttiin tä-
nään n. k. Cotton laki, jonka mu-
kaan kunnat voivat väkijouma-
kysymyksestä äänestää, ennen
varsinaista valtion äänestystä
huhtikuussa. Edustaja Jones D.
Peabodyn esittämä lisäys, jonka
mukaan äänestäjille on annetta-
va sellaiset ohjeet, että he tietä-
vät mistä he äänestävät, hyväk-
syttiin myös.

Lindberghit Kanarian- saarilla

(Sähkösanoma)
Las Palmas, Kanarian-saaret,
marrask. 24 p. — Eversti ja Mrs.
Charles A. Lindbergh saapuivat
tänne klo 4 aikaan tänään ilta-
päivällä lennettyään Ponta del
Gadasta Azoreilta.

oppilas, joka ensin osoittuun
mieltään lopuksi karkasi poliisin
kimppuun. Kolmanten poliisi-
piiriin vietin 8, kuuluen seuraan
1 ruotsalainen ylioppilas, 2 suo-
malaisia ylioppilasta, yksi suo-
malainen lyseon oppilas, paloso-
tilaite, varastomies ja asiapoi-
kia y. m.

MENETTELYÄ ON MUUTETTU ALABAMASSA

Neekereitäkin on otettu
valamieshokkaiksi.

Decatur, Ala., marrask. 24 p. —
Oikeuteen jossa Scottsboron
juttua käsitellään tuotiin eilen
luettelo niistä henkilöistä Jack-
son kauntissa jotka on havaittu
kelvollisiksi toimimaan lautakun-
nan jäseninä.

Ja oikeuden kirjuriin lukiessa
julki nimet tuosta luettelosta il-
meni, että lautakunnan ehdok-
kaiden joukossa oli seitsemän
neekerä. Omituisinta oli se, et-
tä nämä neekerit olivat juuri sa-
moja jotka puolustuslakimies
Samuel Leibowitz lautakunnan
jäsenen tehtävään kelvollisiksi
totesi kun Pattersonin juttu vii-
me keväänä oli käsiteltävänä.

Luettelo lautakunnan ehdok-
kaista oletetaan laadittu jo en-
nen edellämminnuttu kuulustelu.
Lakimies Leibowitz esittikin väi-
tteen, että lautakunnan jäsenen
luetteloa on peukaloitu. Hän
lähetti New Yorkiin sanan, pyy-
tään käsialatuntijaa John V.
Haringia tarkastamaan tätä lu-
etteloa, saadakseen selville jos-
ko sitä on peukaloitu. Siihen
mennessä kunnes Haring tänne
saapuu luettelo pidetään oikeu-
den huostassa, tuomari Calahan
nii julistamalla välipäätöksellä.

Se seikka, että lautakunnan
ehdokkaiden luettelosta löytyi
seitsemän neekeriin nimet herätti
melkoista huomiota oikeussalis-
sa. Etelän sanomalehtien rap-
porterit, jotka pitivät itsestään
selvänä, että luettelossa ei nee-
kerin nimeä löydy, hiehoivat sil-
miään ja kiirehtivät ilmoitta-
maan tästä ihmeellisestä havai-
nosta lehdilleen.

Asianomaiset neekerit haastettu todistamaan.

(Sähkösanoma)
Decatur, Ala., marrask. 24 p. —
Puolustuslakimiehet haastoivat
tänään ne kuusi neekerä jo-
iden nimet olivat Jackson kaun-
tin valamieshokkaiden luette-
lissa, todistamaan Alabamassa
valamiesjärjestelmästä, jonka
vääritästä neekerit otettiin su-
rittamasta lautakunnan jäsenen
tehtävää.

Juttu koskee yhdeksää nee-
kerinuurakasta, joita syytetään
hyökkäyksestä kahta valkohois-
ta naista vastaan rahtijunassa
vuonna 1930. Kaksi kertaa on
tässä jutussa havaittu vastaajien
syylliseksi ja kuolemaan tuomit-
tu, ja kaksi kertaa on heidän
puolestaan valitus esitetty sen
perusteella, että neekerit ei
suvaita tasapuolista oikeutta Al-
abamassa.

Puolustuslakimiehet eivät ole
ilmoittaneet mitä he aikovat saa-
da esille kuulustellessaan näitä
valamieshokkaiden luetteloon
merkittyjä neekereitä. Toden-
näköisesti heiltä tiedustellaan
josko he tiesivät, että heidän ni-
mensä valamieshokkaiden lu-
etteloon oli merkitty. Josko
heillä milloinkaan on lautakun-
nan jäseneksi kutsuttu joutune-
myös tiedustelun alaiseksi.

Asettivat uuden viralli- sen korkeus- näytksen

Washington, marrask. 24 p. —
Kansallinen ilmailuyhdistys il-
moittaa, että Seattlen ja Forder-
neen ilmapallon barometri osoit-
taa ilmapallon kohonneen 61,237
jalan korkeuteen, askeilla strato-

SAIRAAT MIEHET JA NAISET

Olipa teidän vaivanne mikä tahansa niin Teitä kehoitetaan käymään Dr. Leslerin luona vapaaseen neuvotteluun, ja jos teidän sairautenne on parantettavissa, pyritään antamaan teille pikaisen neuvon.

Potilaat sanovat: "En ole koskaan saanut niin perinpohjista tarkastusta tällaisiin pikaisiin apuihin, Tolvon, että olisin tiennyt teistä aikaisemmin."

Seuravia tautia hoidetaan: verestä johtuneita sairauksia, iho-, rakko- ja munuaissairauksia; haavoja ja niipyytyä; heikkouksia, reumatismia, jalkasärkyä, suonikohjuja (ruokos- ja suonitautia); silmiä, korvia, nenä-, kurkkua, keuhko- ja sydäntauteja; vatsa- ja maksatauteja; ruuhkautuneita ja erikoisia naisten ja miesten vaivoja.

Puoli h'mmet huoneen ajan takia. Kaikki pidetään täysin salissa. Monta suomalaista potilasta.

DR. LESLER

Konttori: Arkin, 10 ap. 7 opp. Sunnunt. ja joulupäivinä 10 ap. 1 p. Yli 30 vuoden kokemus. Puhelin: Caledonia 5-9553. 127 E. 39 St. (Lex. Ave. kulma, N. Y. City (Lähellä Grand Central asemaa))

New York City

Neekeri ryöväsi käsilaulun

Mrs. Olga Nordman (Jalka-
nen) joutui ryövärin käsiin, lau-
antaina, marraskuun 18 päivänä.
Hän askeutui katuvaunusta Ma-
dison Ave. ja 126 kadun kulmas-
sa ja käveli katselamaan akkunoita.
Eiäs neekeri tuli takaa päin
ja repäsi käsilaulukkuja, joka oli
hänen käsivarrellaan. Olga kisk-
kasi vastaan, mutta nauha kat-
kesi ja neekeri lähti juoksemaan
laukun kanssa. Paikalla ei ollut
poliisia, joten rosvo pääsi kar-
kuun. Olga juoksi vähän mat-
kaa ja löysi poliisin, mutta myö-
hään. Hänelä oli käsilaulukus-
saan \$40 rahaa, pankkikirja, työ-
tutustuksia, muistosormus, y. m.
arvoesineitä, joten hänelle tuli
yli sadan dollarin vahinko. Olga
oli tulossa Raivaajan konttoriin,
tarkoituksella lähettää joulurua-
hoja Suomeen, mutta sinne mie-
nivät rahat rosvon saaliiksi.

Kiitospäivänä Työväen- talolle!

Keskiviikkona pannaantanssit,
torstaina kiitospäivä-päivälli-
sen ja tanssit.
Kiitospäivän vietto Työväen-
talolla tällä kertaa muodostuu
kaksipäiväiseksi. Keskiviikkona,
marraskuun 29 päivänä, on Ve-

san toimesta suuret pannaantans-
sit, joissa soittaa Wally De So-
ton jazzorkesteri. Nämä on
nuorten toimesta nuorille, mutta
kyllä sinne vanhempain väkeä
toivotaan ja tuleekin.

Torstaina 30 päivänä,

Kiitospäivänä ovat suuret kiitos-
päivä-päivälliset Työväentalon
ravintolassa, alkaen kello 12 päi-
vällä ja jatkuen pitkän päivän.

Täydellinen kalkkunapäiväl-
linen, johon kuuluu liemiruoka,
kalkkuna, kaikkine sivuannoksi-
neen ja sitten jälkiruuat ja kah-
vi, tai pöytä, ja koko tuo lysti
maksaa 60 senttiä hengeltä.

New Yorkin S. S. Osaston tun-
netut soittajat soittavat päivä-
lismusiikkia kello 1—4 iltapäi-
vällä, niin että saamme syödä oi-
kein musiikin kanssa.

Päivällisluppuja on nyt jo saa-
tavana Työväentalon ravintolas-
sa, ja parhain omkin ostaa liput
etukäteen koko perheelle.

Perheen emännät!

Ottakaapas vapaa kiitospäivä,
tuokaa koko perheenne ja tutta-
vanne Työväentalon ravintolaan
kiitospäivänä, niin saatte ehdot-
tomasti halvemalla kiitospäivä-
päivällisen kuin kotona laitetuna
ja mikä vielä, ilman erikoisia
hommia!

Nuoret miehet! Tuokaa tut-
tavanne Työväentalon ravinto-
laan. Ostakaa kiitospäiväpäiväl-
liput tuttavalle perheelle. Nai-
set! Tietysti teille sama oikeus.
Tuttavat mukaan ja Työväenta-
lolle torstaina marraskuun 30
päivänä.

Tanssit illalla.

Torstain, 30 päivän (kiitospäi-
vän) illalla, ovat suuret kiitos-
päivätanssit Työväentalolla, ja
sen sanomme, että siellä on par-
hain paikka viettää lopun il-
taansa.

Volpi Leuto'n konsertti

Lauantaina, joulukuun 2 päivä-
nä, antaa tunnettu suomalainen
barytonilaulaja Volpi Leuto en-
simäisen konserttinsa tämän syk-
syn alalla, pianisti Carlos Lugon
säestävänä. Lugo on tunnettu
pianisti.

Konserttiohjelmassa on vali-
koima suomalaisia ja kansainvä-
lisiä tunnettuja musiikkimies-
ten sävellyksiä. Konsertti on
Työväentalolla, Vesan salissa,
alkaen kello 8.30 illalla. Pääs-
y-lippuja on nyt jo saatavana Raivaajan
New Yorkin konttorissa.
Liput etukäteen 35c., ovella 40
senttiä.

"Tyttökoululla", esitys sunnuntaina 3 p:nä

Sunnuntaina, joulukuun 5 päi-
vänä, Port Chesterin S. S. Osas-
ton näyttelijät vierailevat Työ-
väentalolla, New Yorkissa, esi-
täten koominaytöksen huvinäy-
telmän "Tyttökoululla", kirjoit-
tanut Cecilia Kuittinen.

Port Chesterin toverit esittivät
näytelmän kerran omalla näyttä-
mollaan, erittäin suurella katso-
jajoukolla. "Tyttökoululla", on
parhaita suomalaisia huvinäytel-
miä.

Pitäkääp mielessä. Tämä on
Port Chesterin toverien ensimmäi-
nen vierailu New Yorkissa.

"Koskenlaskijan mor- sian" — siirretty

"Koskenlaskijan morsian", suo-
malainen laulunäytelmä, joka il-
moitettiin esitettävän joulukuun
5 päivänä, on nyt siirretty sun-
nuntiaisiin, joulukuun 10 päi-
vään.

Terveystieteellisesti hoidettuna paranevat
"parantamattomien tautien"

HANS KALM, Ph. D.
Teacher of Health Renewal.
Puhelin: Caledonia 6-0822
485 PACIFIC STREET
Near Pacific & Atlantic subway stations
BROOKLYN, N. Y.

J. Alfred Anderson
LAKIMIES
Room 2103, Woolworth Building,
233 Broadway, New York, N. Y.
Puh. Rector 2-9338
Kotipuhelin: Shore Road 5-1750

Mrs. Sandra Alkio
Suomalainen Kätö
Puhelin: Harlem 7-9456
28 E. 128 St., NEW YORK CITY

Dr. J. R. THURMAN
SUOMALAINEN HAMMASLÄÄKÄRI
2002—5th Ave., 124 St.
New York City
Tunnit:
10-12, 1-5, 6-8, suljettuna perjant.
Tel. Harlem 7-3440. X-ray kone

JOHN SONCK, M. D.
SUOMALAINEN LÄÄKÄRI
Kaikkea lääkärin ammattiin kuuluvaa,
myös lennempia leikkauksia.
31 West 124 St., New York,
Tunnit: 10-12 ja 1-5, 6-8, Sunnunt-
aisin sopimuksen mukaan.
Tel. Harlem 7-4845

JOHN RANTA
CHIROPRACTOR
2018—5th Ave., Apt. 5-A, New York City
Tunnit: 10-12 ja 1-5, 6-8, Sunnunt-
aisin sopimuksen mukaan. Tel. Harlem 7-7864
Ja 341 Madison Ave., huone 1005, Tunnit
10 ap. 2 to. maanant., keskiv. ja perjant.
sekä myös sopimuksella.
Telef. Murray Hill 2-2659
Alhoja suomalaisen korporaatiota "New
York State Chiropractic Society" ja Na-
tional Chiropractic Associationin jäsen
töissä.

Tri. ELNA M. MOBERG
SUOMALAINEN HAMMASLÄÄKÄRI
Vastantottotunti: Maanantaina, tiistai-
na, keskiviikkona ja torstaina 10-12, 1-4,
6-8, Lauantaina 10-12, Perjantaina ei vast-
tuntia. X-ray kuvia.
15 W. 123 St., New York City
Puhelin: Harlem 7-9160.

Tcht. ERNEST LAMPI
Suomalainen lääkäri — Kirurgi
Tunnit: maanant. 6-8, tiist. 2-30
4-5, keskiv. 6-8, torst. 2-8, perj. 6-8
Sunnuntaisin sopimuksen
mukaan.
15 WEST 123 ST., N. Y. CITY
Puhelin: Harlem 7-0169

Dr. M. WERDEGÄR
Kirurgi-hammaslääkäri
2 East 125th St., New York City,
5th Ave. kulma, Tel. Harlem 7-3445
Tunnit: Arkipäivinä 9-9 1/2 ill.
Sunnuntaisin 12-1 1/2 p.

KATILO
MRS. NYSTROM
1959 1/2 Madison Av., 125-6 kad. välillä
Tel. Harlem 7-7138 — New York City

Dr. Elias Anttila
HAMMASLÄÄKÄRI JA SUUKIRURGI
21-1 East 124 St., New York City
Tel. Harlem 7-3449

Tunnit:
10-12, 1-5, 6-8, 7, 11-12, ja Torst. 8 ill.
Perjantaisin 12-1 1/2 p.

Mrs. Sandra Alkio
Suomalainen Kätö
Puhelin: Harlem 7-9456
28 E. 128 St., NEW YORK CITY

Erinomaiset Kenkä-arvot Hämmästy- vät Quincyalaisia Ostajia

Granite kenkäkauppa tarjoaa uusia yliarvoja, ennätykset rikko-
valla, uudella alhaisella hinnalla . . . \$2.95

MIEHET — Tässä on parhain arvo mitä Quincyssa on koskaan tarjottu!

- Mustia ja ruskeita
- Oikeaa vasikannahkaa
- Scotch punavärisiä
- Värillisistä nahkoista

Kaikkilla yksi hinta

Täydellinen varasto
Kaikkia kokoja

Hinnat nousevat jatkuvasti, joten nyt olisi so-
pivinta aika ostaa itselleen pari tai kaksi näitä
kenkiä. Tämä on alhaisin millä olemme kos-
kaan tarjonneet näitä hyvälaatuisia kenkiä.
Hämmästyttävät kun näitte nämä arvot. Ovat
tehdyt ja näyttävät kuin \$5 kengät. Tarkas-
takaa niitä ikkunallamme. Kieltäytykää ko-
keilemasta jalkojenne kanssa. Täällä sisältyy
ostohintaan täydellinen sopivaisuus sekä hyvä
laatu ja malli.

Kehoitamme teidän vertailemaan näitä ken-
kiä mihin hyvänsä samanhintaisiin tai lähellä
näiden hintaisiin kenkiin. Kriittinen tarkas-
telminen saa teidät vakuutetuksi siitä, että
Granite kenkäkauppa on se paikka mistä on
edullisin ostaa.

- Toisia miesten kenkiä . . . \$3.95--\$6.50
- Naisten kenkiä . . . \$3.95--\$5.95
- Poikien kenkiä . . . \$2.25--\$4.45
- Tyttöjen kenkiä . . . \$2.95--\$4.45

MONROE SHOE CO.

Granite kenkäkaupan omistaja

1453 Hancock St., Kresge Bldg., Quincy, Mass.

nuntiaisiin, joulukuun 10 päi-
vään.

Port Chester, N. Y.

Ensi sunnuntaina

sis nähdään hauska oopperi
"Sodoma ja Gomorra" Fitchbur-
gin näyttelijöiden esittämänä. Esi-
tys alkaa klo 8.30 i. p. Tämä o-
peretti on suurempiarvoisen
vaan katsoen meidän jäsenen
rahalliseen asemaan, on lippujen
hinta vaan 25 senttiä, joten ei se
saa estää taitteen nautinnosta.

Osastomme työkokouksessa

t. k. 21 p. tehtiin yksi oikein rei-
lu päätös, joka velvoittaa kaikki
osastomme jäsenet toimintaan ja
samalla takaa hauskat, opetta-
vaiset ja innostavat lauantai-il-
lat koko toimintakaudeksi. Tulee
nimeittäin järjestettäväksi viiden
hengen ryhmä-iltamia ja nämä
ryhmät vedetään arvalla osaston
jäsenluettelosta. Huvitoimikun-
ta järjestää kaikki ilmat, joten
tälle ryhmälle jää vaan ohjelman
järjestys. Tämä ei edellytä si-

tä, että ryhmän jäsenien täytyy
esittää illan ohjelma; ryhmän
tehtävä on vaan ohjelman keraa-
minen ilaksi ja jokainen ryhmä
tietää ilansa kolme viikkoa e-
teenpäin, joten on aikaa valmis-
ta. Alkaa siis säikähtäkö kun
teidän nimet julkaistaan. Tällä-
lailla tulee koko jäsenistö ole-
maan toiminnassa mukana ja me
kaikki otetaan asia velvollisuu-
deksemme yhteisen asian hyväk-
si. Ensimmäisen illan toimitsi-
joita ovat Mrs. O. Suvanen, Mrs.
A. Koski, Mrs. Huoppi, Mrs.
Vella ja Oskari Suvanen. Toi-
sen illan toimitsijat: Ray Nur-
me, Axel Hill, Kaile Manner, Al-
bin Syrjä ja Arth Koski.

Lauluseuraa perustamaan va-
littiin O. Suvanen ja Edwards.
Uutena jäsenenä osastoon yhtyi

FOR BETTER
COAL
PHONE GRANITE 2843
GROSSMAN
COAL CO.

KIITOS

Sydämmellinen kiitos niille ystäville ja tovereil-
le, jotka yllättivät minua lahjoineen 50 v. syntymä-
päiväni johdosta. Kiitos illan ohjelmasta; kiitos teil-
le jotka työn ja tarjoilun tähteni teitte.

Kuunkaudet ja vuodet vierivät unhoon, vaan tää
ilta on unhoittumaton.

Ystävyydellä,

MARI BLOOM.

Osmo Huoppi, esittänyt Elsie
Huoppi.

WESTMINSTER

F. Y. huvitoimikunta

on järjestänyt agitasioitilaisuu-
den kauppalaan haalille tämän vii-
kon lauantai-illaksi, siis 25 päi-
väksi tätä kuuta. Ohjelma on
onnistuttu saamaan harvinaisen
hyvä monipuolinen. Ohjelman-
esittäjät ovat seuraavat:

Alkusoitto, A. Keskinen; A-
vauspuhe, O. Leino; laulua, Anne
Keskinen; klarinetisoolo, E. Jän-
sä; A. Paolmäen runon farmarin
elämästä lausuu W. J. Lämsä;
juhlalpuhe, H. Oikemus; Irene
Tuomela laulaa; pianonsoittoa L.
Tuomi; Mr. Karikoski esiin-
tyy uusilla kupleteilla jotka var-
mast ovat yleisön tykättäviä ja
viulusooloja Mrs. A. Holmberg
Fitchburgin nuorten klubista tu-
lee ohjelman esittäjiä ja m. m.
Hugo Erickson puhuu. Juhlatoi-
mikunta pyytää huomauttaa, et-
tä kaikki ihmiset läheltä ja kau-
kaa ovat tervetulleita. Sisään-
pääsy on vapaa kaikille, ainoas-
taan ravintolasta kannetaan mak-
su joka sitä haluaa käyttää. Lo-
puksi on hauskat tanssit. Ohjel-
ma aloitetaan klo 8 illalla.

NYKYAIKA

Monipuolinen kaunokirjallinen ki-
vittu julkaisu, joka ilmestyy kah-
desti kuukaudessa. Arvokkaita suuria
romaneja julkaistaan jatkuvina sar-
jakirjoituksina. Tilauksinta \$2.00
vuosikerta, Suomeen \$2.25.
RAIVAAJAN KIRJAKAUPPA,

Kannattakaa niitä liikkeitä jotka ilmoittavat Raivaajassa

Kiitospäivä- Päivälliset

Torstaina, marraskuun 30 päivänä

Täydellinen kalkkunapäivällinen, kaikkine
sivu- ja jälkiruokineen, 60 senttiä.

Päivällissoittoa, meidän tunnetuilta soittajiltamme
ravintolassa, kello 1—4 välillä.

Yksityiset ja perheelliset, nauttikaa Kiitospäivä-päiväl-
linen meidän kanssamme! Maukkain ja ravitsevin Kiitos-
päivä-päivällinen New Yorkissa! Tervetuloa!

TYÖVÄENTALON RAVINTOLA,
2056 FIFTH AVE., 127 KADUN KULMA.

Ravintolamme on avoinna joka päivä kello 6.30 aamulla,
kello 12 yöllä. Valmiina palvelukseen.

Kiitospäivä-TANSSIT

Torstaina, marrask. 30 p:nä, alkaa klo 8.30

Sisäänpääsy 25 senttiä.

Kuuluu tanssi-orkesterimme soittaa koko illan.

TULOSSA:

Lauantaina, jouluk. 2 p:nä Volpi Leuto, konsertti,
(Vesan salissa).

Sunnuntaina, joulukuun 30 p. "Tyttökoululla".

Sunnuntaina, joulukuun 10 p:nä "Koskenlaskijan morsian"

N. Y. "VESA" A. C. toimesta PAANATANSSIT

TYÖVÄENTALOLLA

2056 Fifth Ave., 127 kadun kulma, New York City

Kiitospäivän aatto-iltana

Marraskuun 29 p:nä, alkaen kello 8.30

WALLY DE SOTO'n 7-henkilöinen Du Van orkesteri soittaa.

Sisäänpääsy 35 senttiä. — PALKINTOJA.

"You must come up and see us—then"

pottelusta, mutta hänen asiansa käsittely lykkättiin joulukuun 14 päivään. Hänet vangittiin marraskuun 11 päivänä Westminsterissä auto-onnettomuuden jälkeen.

Alfred Boucher, jota myös syytettiin auton ajosta juovuksissa, asetti \$325 takauksen, että saapuu oikeuteen joulukuun 1 päivänä vastaamaan syytökseen. Hänet vangittiin edellisena iltana West kadulla.

Gardnerilainen autoilija pidätetty.

Stephen E. King, 48-vuotias, tuotiin eilen illalla poliisiasemalle syytettynä auton ajosta juovuksissa. Hänen vangitsivat poliisit Laprade ja Kuprewicz.

Hotellipalo Atholissa.

Noin 50 "ruumaria" ja yövierasta joutui lähtemään Pequignin hotellista Atholissa seitsemän ajoissa eilen illalla kun tuli pääsi irti hotellirakennuksen alakerrassa olevan Ray rohdoskaupan kellarissa. Tulipalo saatiin kuitenkin pian sammumaan, eikä se aiheuttanut hotellille sen suurempaa vahinkoa.

Thorsten Kalijärvi,

Gardnerissa syntynyt ja kasvanut nuorimies, joka toimii insinööriä New Hampshiren yliopistossa, Durhamissa, puhui viime tiistai-iltana "Kaikkien pyhiin veljeskunnan kirkossa" Bostonissa, aiheesta "Adolf Hitler ja Saksan tilanne" ja päättäen sitä vastauksesta, jonka Bostonin East Siden synagogan rabbi Jacob Leibowitz on sanomalehdissä julkaissut, opettaja Kalijärvi on voimakkaasti natsimielinen tai sitte ei tuntenut asiaa, josta puhui. Puhessaan Kalijärvi m. m. oli viitannut Saksan juutalaisiin "asukkain" ja "ulkomaalaisina", jotka olivat vallanneet itselleen suuren vallan. Tätä Leibowitz pitää syvästi ennakkoluuloisen mielen tuotteena, jossa tahallisesti asioita väärin esitetään.

Juutalaiset Saksassa eivät ole ulkomaalaisia. He asettuivat sinne asumaan yhdenneljätoista vuosisadalla, siis paljon ennen kuin Hitlerin ja hänen natsitoveriensä esi-isät astuivat jalkansa Saksan maan kamaralle. Saksan tasavallan 15 vuotisella olemassaolon ajalla, oli vain yksi juutalainen ministeristö, Rathenau, ja hänenkin natsit murhasivat. Saksan armeijassa ja laivastossa oli vain harvoja juutalaisia ja Saksan raskas teollisuus oli melkein tykkäänään arialaisten käsissä. Missä siis on juutalaisten suuri valta?

"On totta, että tieteiden ja kansanvalistuksen alalla", Leibowitz lausuu, "juutalaiset valtasivat huomattavan tilan, mutta kukaan järjevä ihminen ei tuominen heitä siitä. Jos professorin virka yliopistossa muodostaa halitsevan vallan, silloin juutalaisia oli järkeä valta. Mutta mikä tiedän professori Thorsten Kalijärvi ei näytä olevan pilgrimisen suoranainen jälkeläinen, mutta se ei estä häntä olemasta tärkeässä tehtävässä amerikkalaisessa yliopistossa."

Osoittaakseen Kalijärven väitteiden valheellisuuden rabbi Leibowitz kiinnittää huomiot kolmen tuhannen saksalaisen papin ääskiseen protestiin Saksan kirkon natsijärjestön arialaissyyskälään, jonka mukaan juutalaista verta omaavat kristityt suljetaan kristityn kirkon jäsenyydestä ja johdosta. Tämän jälkeen hän huudahtaa: "Ja meidän hyvä professorimme vieläkin haluaa vakuuttaa kuulijoilleen, ettei juutalaisten vaino Saksassa saa alkuaan rotuvastaisista mielipiteistä."

Protestinsa Leibowitz päättää lausuntoon: "Saksassa tänä päivänä juuta-

GARDNER, MASS.

Sivilitoiden alkaminen

Työt johdon rakennuksella Boston & Maine rautatien alle lähellä W. N. Potterin viljakauppaa, johon saatiin liittovaltion rahoja \$16,629.90, aletaan ensi viikolla, ilmoittaa Gardnerin katuviiraston päällikkö Proctor. Työhön pääsee 45 miestä.

Kaupungin likaviemäristyksen laajentamiseen Draper, Foss, Guild, Douglas ja West kaduille myönnettiin \$16,866.52 ja tässä työssä saa työtä 62 miestä, mutta sitä ei aleta ennen kuin Chelsea kadun likaviemäri on saatu valmiiksi noin kolmen viikon kuluessa.

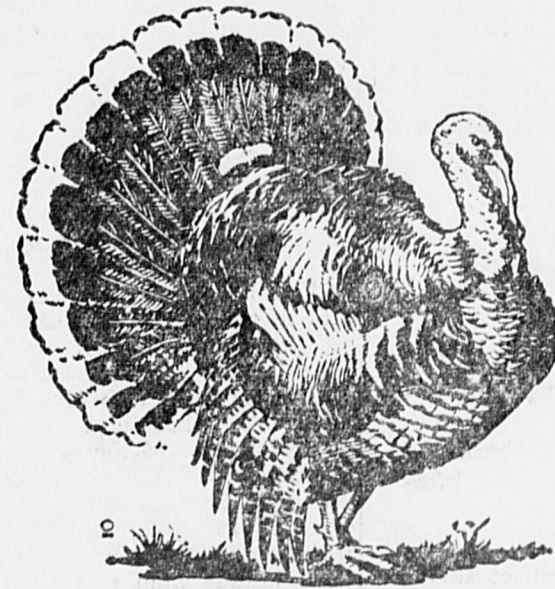
Päälyvesijohdon rakentamiseen Boston & Maine rautatien alle luovutetuista rahoista \$9,200 käytetään työpalkkoihin ja \$7,407.90 rakennusaineisiin. Kaupunki kuluuttaa \$27,000 kannattimien rakentamiseen rautatien alle siksi ajaksi kun johtoa rakennetaan ja myös käyttää \$1,124.65 työn johtoon. Työn kokonaisuudessaan arvelaan maksavan \$20,454.55 ja uskotaan sen valmistuvan helmikuun puolivälissä.

Mrs. McCormick eronnut vanhuuseläke-toimistosta.

Eilen saatiin tietää, että Mrs. Florence R. McCormick, joka muutama päivä sitten nimettiin Köyhäinhuoltoalutakuun palkalliseksi agentiksi, on eronnut vanhojen avustustoimiston jäsenyydestä. Mainitut toimiston toiset jäsenet ovat Harry W. Ellis, puheenjohtaja ja Addison Regan. Pormestari nimittää henkilön hänen sijalleen näinä päivinä.

Piiri-keudessa

eilen oli leominsteriläinen Arthur J. Martineau syytettynä auton ajosta juovuksissa ja juo-

Kiitospäiväksi

FINCON

myymälöissä

on tarjolla suuri valikoima kaikenlaista erikoisruokatavaraa juhlapäivällistä varten

Kalkkunoita, parhaita pohjoisvaltioiden tuotteita, kohtuullisilla hinnoilla.

Leipomo-osastolla valmistetaan erikoista leipää, piirakoita ja herkkuleivoksia.

Antakaa tilauksenne ennakolta

Cooperative Trading Ass'n

Brooklyn: Phone AM. 2-4500

New York Phone HA. 7-1495

4301--Eighth Ave.

2085 Lexington Ave.

laiset työläiset on suljettu pois "unioista". Juutalaisten lapset on eristetty kouluissa ja heitä häväästään. Puolelta miljoonalla juutalaisella on riistetty kansainvälisyydeltä ja ovat kokonaan sortajain armoilla. Tämä on puhujan käsitys "vieraasta vaikutuksesta eroon pääsemisestä".

Lauantaina t. k. 25 p.

on S. S. Osaston talolla ne naisten maalittaneet. Samassa tilaisuudessa on Kyrönmäen häät, joihin täten kutsutaan kaikki gardnerilaiset sekä naapurikyyläläiset. Tämän enempää emme nyt ilmaise näistä häistä. Kylläpä sitte näette kun tulette. Soittamaan tulee Sinivuoren orkesteri. Sisäänpääsy 25c. — S. K.

Jouluksi Suomeen

Cunard linjan pääkonttorista New Yorkista ilmoitetaan että suuri joukko suomalaisia on ilmoittautunut matkustajiksi linjan järjestämälle joulumatkalle, joka Berengaria laivalla lähtee New Yorkista t. k. 29 p:nä.

Cunard linja on järjestänyt kaksi joulumatkaa, myöhemmän lähteväksi joulukuun 15 p:nä samalla laivalla. Kummallakin matkalla tulee olemaan mukana kunnollinen matkueen johtaja, joka antaa tarpeelliset neuvot matkalla ja valvoo että jokainen jatkaa matkansa Englannista nopeasti ja ilman vaikeuksia.

Niiden jotka alkavat näille joulumatkoille, olisi nyt kireästi varattava tilat laivalla itselleen, hankittava passinsa ja paluulupansa ja tehtävä kaikki muut valmistukset. (Tm.)

Korkean laadun merkki

Valitsemiskykyiset tupakointijat tietävät, että pitkä, kiinteä, valkoinen tuhka heidän savukkeissaan on tulon hienojen tupakkain täydellisestä palamisesta.

Se on luonteomainen merkki korkeasta tupakkalaadusta Lucky Strike savukkeissa. Vuosikausia tämä savukelaji on ollut kuuluisa tupakastaan. Ainoastaan valittuja tupakkeja ovat expertit-tupakantajat Lucky Strikeja varten ostaneet maailman suurilta tupakkamarkkinoilta.

Sen lisäksi tehtailijat Lucky Strikeja valmistettaessa ovat käyttäneet vain hienompia keskuslehtiä. Noin kahdeksankymmentäkymppi prosenttia koko tupakkakasvusta jätetään käyttämättä valmistusprosessissa. Seurauk-

senä tästä on, että Teidän Luckienne tulevat Teille kypsillä, miedoilla, valituilla tupakoilla täyteen pakattuna. Sen vuoksi kun Lucky Strike savukkeet ovat maailman hienoimmalla kotimaisilla ja turkkilaisilla tupakoilla täysin pakatut niiden veto on kevyt ja ne palava tasaisesti pitkällä, kiinteällä, valkoisella tuhalla, mikä tupakkaeksperteille erehdyttömästi osoittaa tämän kansanomaisten savukkeen korkean laadun.

Käiken tämän huolen lisäksi ainoastaan kaikista valittuimpia tupakkain valitsemisessa Luckien valmistajat ovat ottaneet käyttöönsä paahotteleman Teidän kurkkujenne suoje-lua ja parempaa makua varten.

Luckitissa Te aina "öydätte hienoimmat tupakat, aina hienoimman työn tuloksen. Johdonmukaisesti Lucky Strike savukkeet ovat aina lauh-

keita ja pehmeitä. Siksi tätä savukelajia suosivat valitsemiskykyiset tupakointijat kaikkialla. Muistakaa, pitkä, kiinteä, valkoinen tuhka on Luckien merkki hienosta tupakkalaadusta. (Ilmoitus)

Suomalainen Vihtasauna

(Madison Bath) Puh. Harlem 7-3719
1939 Madison Ave., New York City
Avoinna kello 12 ap.—11 jpp.
Naisille tiistaina ja torstaina. Miehillä maanantaina, keskiviikkona, perjantaina ja lauantaina. Hinnat pyyhkeiden kanssa 35c ja lauantaiin kanssa 25c.

Suomalainen SAUNA

360 East 124 St., N. Y. City
Tunnit: 12-10 jpp. Tel. Harlem 9629.
Naisten päivät tiist. ja torst. Miesten maanant. ,keskiviik., perjant. ja lauant. Mies- ja naishierojat, hieronnat \$1.25. Huom! \$2.50 saa 10 saunailppua sisältävän kuponkirjan.

HALVALLA!

HYVÄÄ!

Hyvin tunnetussa paljon pidetyssä

AHO'S CAFETERIASSA

1 West 125 St. — New York City

Tarjoillaan erikoiset

Kiitospäivä-ateriat

kohtuushintoihin kuten tavallista.

Tel. Harlem 7-8612

Miss Lempi Raivonen,

New York

ja

Mr. Leo Gagnon, Jr.,

Leominster, Mass.

solmisivat yhteis-elämän liiton Worcesterissa, Mass.

Sydämmelliset onnittelumme nuorelle parille!
New Yorkissa, marraskuulla, 1933.

Mery Raivonen
Impi Raivonen
G. Thomasson
Lempi Long
Emma Helve
Mr. ja Mrs. Aunio
Elvi ja Jack Parikka
Senja, Abel ja Thomas Pirinen
Miss Mary Waltonen
Miss Bertha Ylönen
Mr. ja Mrs. Kuitunen
Miss Irma Kuitunen
Anna Moilanen
Willie Moilanen
Mr. ja Mrs. Fager
Olga ja Walter Tofferi
Elina Jokela
Mr. ja Mrs. Garruth
Miss Helen Salo
Mrs. Aino Salo
Miss Eva ja Mrs. Jokinen

Mr. ja Mrs. Jundelin
Otto Tikkanen
Ray Wren
Aune Anderson
Eleanore, Bertha ja Eva Voutil
Viola Asunmaa
Otto Adams
Ray Hedman
Esther Rasio
Mr. ja Mrs. Westman
Mrs. Toimi Kauppinen
Edith Dalros
Nestor Minkkinen
O. Kauppinen
Emil Kauppinen
Emma Reinikainen
Matti Koivu
Hilma ja Arne Mäki
Mr. ja Mrs. Heimo Tofferi
Hilma, Otto, Anni ja Ilmi
Makkonen
Hilja ja Mikko Lyytikäinen

Kannattakaa liikkeitä jotka ilmoittavat Raivaajassa

Selma's Beauty Parlor

Permanent Wave

\$5.00

22 E. 125 St., N. Y. City

Fifth ja Madison Av. välillä

1 lattia ylös.

Tel. Harlem 7-2062

SUOMI GARDEN

Tarjotaan ruokaa
aterioittain ja
annoksittain.

Soittoja iltasin

24 East 125 St., N. Y. C.

Fifth ja Madison Av. välillä

Tel. Harlem 7-2062

Tunnettu suomalainen pianisti

WILLIAM STEIN

esiintyy

SELMAR INN

43 EAST 125 ST., N. Y. CITY

Sunnuntai-iltana, marraskuun 26 p. 1933

Siis jälleen hupaisa ja nautinnollinen ilta tiedossa.

TURVAKKAA KOTINNE OSUUSTOIMINNALLISELLA VAKUUTUKSELLA
**WORKMEN'S FURNITURE FIRE
INSURANCE SOCIETY, Inc.**
(Työläisten Huonekalustojen Palovakuutus Yhdistys)
Perustettu 1872.
Pääkonttori: 227 East 84th St., 2:sen ja 3:nnen Ave. välillä,
NEW YORK CITY

Työläisten osuustoinninnallinen Palovakuutusyhtiö. Viisikymmentä-kahdeksan palkallista osastoa ympäri Yhdysvaltoja. Jäsenmäärä nyt 65,000. Varat \$600,000. Voimassa olevia vakuutuksia \$66,000,000. Ei voittoja, eikä voitto-osuuksia osakkeenomistajille. Vakuutusmaksut: 10 senttiä sadalta dollarilta vuodessa korvaa kaikki vakuutuskustannukset. Talletus \$1 joka sadan dollarin arvosta vakuutuksesta jokaiselta jäseneltä kannetaan, mutta jäsenen eroessa palautetaan takaisin. Suojelkaa kotinne tulipalon varalta. Liitykää omaa luokkanne onistamaan palovakuutusyhtiötykseen. Kaikista yhdistyksen asioista päätetään osastojen kokouksissa. Yläjäseniä ei oteta. Lähempiä tietoja annetaan myös suomenkielillä.

TOIMITUKSEN OSASTO

YRJO MAKELA, TOMITUS
OSKARI TOKO, A. E. USENIUS,
HENRY PURANEN, L. MOILANEN.

«ehteen aljout kirjotukset ja toimitukselle kuuluvat kirjeet ovat liitettyjä osastoella: Raivaajan toimitus, Box 600, Fitchburg, Mass. Telef. 331

Päivänkatsaus

SODAT SYNNYTTÄVÄT SOTIA

Elämäkerrassaan Adolf Hitler lausuu: "Meidän täytyy olla ehdottomasti selvillä siitä seikasta, että Ranska on pysyväinen ja leppymätön Saksan kansan vihollinen."

Toisessa kohdassa hän puhuu tarpeellisuudesta keskittää "kaikki kansallisen tahdon ja fyysillisen kunnan voimat iskeäksemme kaikista pahimman vihollisemme sydämeen". Hän haluaa "lopullista ratkaisua" Ranskan kanssa.

Hän hylkää ajatuksen saada Saksalle takaisin entiset siirtomaansa, mutta samalla ilmaisee uuden valtauspoliittikan, jos sitä voidaan uudeksi kutsua. Hän suunnittelee toisten maiden auiden valtaamista ja hän erikoisesti mainitsee tässä yhteydessä Venäjän ja sen rajavaltiot. Tässä hän suoraan lausuu aikomuksen anastaa alueita Ranskalta, Venäjältä y. m. mailta asevoimilla. Hänen mielestään Venäjä hallitsee yltäalaiset ja marxilaiset ja se erikoisesti viittää hänen raivoaan kysymyksessä olevaa maata vastaan. Tämän lisäksi se on lähellä. Hän haluaa lähellä olevia Saksaaan liittyviä alueita paremminkin kuin jossakin kaukana olevia siirtomaita.

Tällä tavalla ne siemenet, jotka Versaillesin sopimuksella kylvettiin, orastavat ja kasvavat kukkaansa. Me sosialistit alusta asti olemme yrittäneet maailmalle osoittaa niitä hirvittäviä seurauksia, jotka Versaillesin sopimuksesta ovat, ellei sitä ajoissa muuteta. Kun järjen ääntä ei kuultu, ja sopimusta yrittiin pitää voimassa, se avasi tien hullulle hitlerisille. Hän on kynnnyt kiihottamaan miljoonat saksalaiset kostomieleen. Suuret nuorisjoukot, joilla ei ole koskaan ollut vielä minkäänlaista kosketusta sodan kanssa, ovat innostuneet verileikkiin, ovat yhtä hulluja kuin sotakiikkoilijat konsanaan.

Tällä kertaa Ranska on Saksan vihollinen, mutta se ei missään tapauksessa ole pysyväinen ja leppymätön vihollinen. Jos Jaures ja toiset ranskalaiset sosialistit olisivat hallinneet maataan ja saksalaiset sosialistit olisivat hallinneet Saksaa v. 1914, maailman sotaa ei olisi tarvinnut käydä. Näiden maiden välillä riidan ja sodan asemasta olisi valinnut yhteistoiminta.

Siinä onkin kansainvälisyyden ja törkeän jingoistisen nationalismin välinen ero. Maailman toivo on sosialistisessa liikkeessä. Niin kauan kuin porvarit kontrolloivat eri maita, niin kauan myös vallitsee kansojen välillä vihamielisyyksiä. Maat, joiden välillä on vähemmän vihamielisyyksiä, tekevät liittoja niitä vastaan, joiden kanssa niiden edut törmäävät eniten yhteen. Täten maailma pysyy jatkuvassa uuden sodan vaarassa.

ITÄ-AASIAN KYSYMYS JA VENÄJÄN TUNNUSTAMINEN

Sanomalehdet ovat kyllä laajasti ja yksityiskohtaisesti selostaneet niitä lupauksia, joita Litvinov on tehnyt Venäjän tunnustamisen yhteydessä mutta jokainen näyttää visusti vaikenevan kaikkein tärkeimmästä, nimittäin Itä-Aasian kysymyksestä. Virallisesti eikä epävirallisestikaan ole siitä mitään puhuttu vaikka jokainen tietää, että juuri tämä kysymys oli kaikkein voimakkaimpana tekijänä näiden maiden liittyntymiseen ja Yhdysvaltain antamaan tunnustukseen. Onhan jokaiselle ollut selvää, että Japanin imperialistiset valtauspyrkivät kaukaisessa idässä ovat muodostuneet todelliseksi vaaraksi niin hyvin Venäjälle kuin Yhdysvalloillekin. Mikään salaisuus ei nimittäin ole että Japanin tarkoituksena on jo kauan aikaa ollut laskea koko itä-Siperia valtansa alle aina Baikal järveä myöden ja päästä kaikkien niiden vesien herraksi, jotka vielä tällä kertaa kuuluvat Venäjälle. Japanin noin seitsemänkymmentä miljoonaa ihmistä käyttää ravintonaan suurimmalta osaltaan kalaa ja suurin osa tästä kalasta tuodaan Venäjän vesiltä, joten näiden vesien omistus on Japanille tärkeä elinkysymys. Muussakin suhteessa on ollut selvää, että Japani pyrkii laajentamaan alueitaan länteen käsin Venäjän kustannuksella. Mantshukuan tasavallan muodostaminen oli vaan ensimmäinen askel tai pikemminkin tukikohta muodostaminen vastaisi valtauksien varten. Kauhaukset Japanin ja Venäjän välillä ovat jatkuneet aina vuodesta 1904 lähtien, välin vähen lientynyt, mutta usein saaden aivan uhkaavan luonteen. Nykyisin Venäjän ja Kiinan yhteisesti omistava Itä-Kiinan rautatie, jota Japani hioitsee, on alituisena riidan aiheena joka kelpaa syyksi sodan syttymiselle milloin tahansa. Ja hiljattain ovatkin lehdet kertonet, että Japani on nähtävästi alkanut siirtää Kiinassa olleita joukkojaan Venäjän rajoille. Puhutaan jo noin 100,000 miehen siirtoa tälle alueelle. Samoihin aikoihin tiedetään, että Venäjä on myöskin jatkuvasti siirtänyt joukkojaan, varsinkin lentokoneitaan ja lentojoukkojaan itä-Siperiaan oltakseen valmiina millä hetkellä tahansa. Tiltanne Japanin ja Venäjän välillä muistuttaa täydellisesti tilannetta vuonna 1904, jolloin venäläis-japanilainen sota syttyi kuitenkin sillä erotuksella että Venäjä on tälläkertaa paljon paremmin varustautunut kuin vuonna 1904. Japani voi kyllä uhata Vladivostokia, mutta se onkin ainoa venäläinen keskus, jota Japani voi uhata, sillä kaikki muut keskukset ovat liian kaukana, kun sitävastoin Venäjä lentovoimillaan voi uhata Japanin kaikkia voimakkeskuksia. Mutta joka tapauksessa Venäjä tuntee kipeästi tarvitsevänsä sitä taloudellista tukea, jota vaan Yhdysvallat voivat antaa.

Yhdysvallat ovat myöskin jo kauan kaatelleet karsain silmin Japanin imperialistisia valtauspyrkiviä kaukaisessa idässä, sillä ne uhkaavat ei ainoastaan Filippiinejä ja muita Yhdysvaltain alueita kaukaisessa idässä, vaan Yhdysvaltain herruutta koko Tyynellä merellä. Tästä syystä on Yhdysvalloilla hyvin tarpeellista, että Venäjä kykenee antamaan Japanille riittävästi miettimisen aihetta ja tarpeutellen vastustakin pitääkseen Japania aisoissa. Että näistä seikoista on ollut puhetta jo paljon ennen kuin Litvinov matkusti Washingtonin hakemaan Yhdysvaltain virallista tunnustusta ja että näistä on mahdollisesti jo sovittukin ehkä aivan yksityiskohtia myöden, osoittaa se että Yhdysvaltain laivastoa alettiin vetää pois Tyynen meren alueelta jo niihin aikoihin kuin Litvinov valmisteli matkansa Washingtoniin. Yhdysvallat käsittävät, että Venäjän taloudellinen tukeminen tulee paljon halvemmaksi kuin laivaston pitäminen kaukaisessa idässä ja on se myöskin paljon varmempi teta Japanin imperialistisia pyrkiviä vastaan. Nyt jo lehdet puhuvat Venäjän tekemistä suurista tilauksista ja mai-

MUUTOKSIA TYÖVÄENLUOKASSA

Kirj. MAX ADLER, Wien.

Kapitalismin loppuvaihe.

Nykyiselle työttömyydelle on ominaista, ettei se enää, kuten kapitalismin varhaisemalla asteella ole pelkkä epäedullisten taloussuhdanteiden seuraus, vaan että se yhä selvemmin johtuu itse kapitalistisen tuotantotavan rakenteesta. Työttömien lukumäärä voi tosin vaihdella, mutta uskomista siihen, että ajottaisit ja osittaiten työttömyyslukujen pienentyminen saattaisivat merkittävä työttömyysprobleemin (ongelman) ratkaisua kapitalistisen järjestelmän puitteissa, ei voida pitää muuna kuin parantamattomien reformistien haaveiluna.

Se, että koko maailmaa käsittävää työttömyysilmiötä erottamattomasti kuuluu kapitalismin rakenteeseen on jotakin aivan uutta. Sillä se sanoo kovakorvaisemmillekin, että nykykaikaisen kapitalismin satumaisesti kehittynyt tuotantovoima ja työtävät eivät enää voi tarvita niin paljon työlläisiä, kuin mitä nykyään on olemassa. Vaikka siis alkaisikin yleinen, jatkuva nousukausi, mihin uskomisen on pelkkä utopia (haave), niin sitenkin vain pieni osa nykyisistä työttömistä voisi taas löytää paikkansa tuotantokoneistossa. Jälleläävää osa tuntisi asemansa entistä hirvittävämmäksi, koska edes parantuneet suhdanteet eivät toisi minkäänlaista helpotusta sen tilaan.

Täten on nykyisen maailmanpulan nutuus siinä, että se on kapitalismin viimeinen pula, ei siinä mielessä, että loppu tulisi huomenna, vaan siinä, että kapitalismin kehitys on nyt joutunut laskevaan vaiheeseen, jolloin vain siirtyminen sosialismiin voi pelastaa yhteiskunnan talouden. Puhuminen kapitalismin loppuvaiheesta ei ole pelkkää iskusanon käyttöä tai subjektiivista (itsekohtaista) vallankumouksellista kärsimättömyyttä, vaan se on Marxin ja aikojen sitten enustaman kapitalismin yhteiskunnallisen tehtävän nullistavan muuttumisen yleispätevää luonnehtimista. Tämä muutos on tehnyt kapitalismista, joka aikavaiheesta oli tuotantovoimien kehittäjä ja yhteiskunnallisen edistyneen kannattaja, kahleen niiden kehitykselle ja samalla taoudellisen ja poliittisen taantumuksen syyn. Eikä se taantumuksesta huolimatta voi pitää

järjestelmäänsä pystyssä muuten kuin heittämällä yhä useampia miljoonia työlläisiä pois tuotannon palveluksesta ja pienentämällä jällelääneiden palkkoja. Täten se kääntyy pulaa sen sijaan, että se sitä helpottaisi, ja pyrkiiikin pelastamaan vain tarkeimpansa, pienen omistavan kerroksen voitto-osiogit ja poliittisen valta-aseman.

Työttömät.

Yllämainitusta kapitalistiselle tuotantokoneistolle tarpeellista työlläisjoukosta, johon vain sinkin kuuluu paljon nuoria työlläisiä, muodostuu aivan uusi työlläisyoppi. Syntyy suuri, alituisesti kasvava proletariaatin kerros, jolle työssäolevan teollisuustyöväen ajattelutapa on kokonaan vieras ja jota se osaksi ei edes koskaan ole tuntenut. On näissä olosuhteissa aivan turhaa vaatia, että nämä työttömät antaisivat arvoa työväenliikkeelle sosialipoliittisella saavutuksella tai ryhtyisivät niitä puolustamaan, koska niistä ei ole heille mitään hyötyä eikä edes näytä sellaista olevan odotettavissaakaan. Ainoa mikä tällä kertaa tässä suhteessa kiinnostaa, ovat työttömyysavustukset, mutta ni

JUTUSTELUA

Maynardin

osuustoimintatoustit ja eräs iltamapuhvi lehtimenne eilen numeron yllä dennellä sivulla olivat erehdyksessä tulleet Quineyn otson alle tai paremminkin Maynardin otsonko oli jäännyt pois, sillä uutiset alkoivat heti palsta yläpäästä.

— Viime elokuussa valmistettiin tässä maassa 11,800,000,000 savuketta ja tämän vuoden koko valmistus viime kuun jamaan asti oli 115,000,000,000 savuketta. Kyllä siitä jo savua lähtee kun tuo määrä savukkeita poltetaan.

— Tämän maan suurimpien tupakkakomppanian presidentille maksetaan vuosittain palkkaa ja komissiona yhteensä noin \$1,500,000.

Uuden Englannin korkeimmat vuoret

Mt. Greylock on korkein vuori Massachusettsissa. Sen huippu on 3,535 jalkaa merenpinnan yläpuolella. Se ei kuitenkaan missään tapauksessa ole Uuden Englannin korkein huippu. New Hampshiressa on 91 korkeampaa huippua kuin Mt. Greylock ja korkein niistä on Mt. Washington, jonka huippu on 6,293 jalkaa merenpinnan yläpuolella. Maineissa on kaksi Mt. Greylockia korkeampaa vuorta. Niistä korkein on Mt. Katahdin, 5,200 jalkaa. Vermontissa on 16 Mt. Greylockia korkeampaa huippua. Korkein on Mt. Mansfield, 4,364 jalkaa.

Missä on Charley Curtis

Onko kukaan viime aikoina kuullut mitään Charley Curtisista? Tässä maassa kun ihmiset haluavat haudata miehen tappamatta häntä, he valitsevat hänet varapresidentiksi. Charley haudattiin kahdeksaksi vuodeksi ja kuudentena haudassa olonsa vuotena hän kohotti hileman kirjstansa kantta sanoaksen jotakin.

Se oli Herbert Hooverin hallituskauteen kun Charley korotti äänensä sanomukseen, että vuosi 1931 tunnetaan "v. 1931 After—jälkeen Depression—lamaannuksen." Senjälkeen viikot kuuluivat kuukausiksi ja kuukaudet vuodeksi ja vielä toisiksikin vuodeksi ja sitte maaliskuussa tämä vuotena Charley katosi näyttämältä.

Missä on Charley? Onko hän hautautunut raunioihin tai onko hän korotettu joksikin toisenlaiseksi varapresidentiksi? Me emme tiedä.

Kädet irti Turkista

Otsikolla emme tarkota Turkin valtakuntaa, vaan meidän Kiitospäivän tuumme, kalkkunaa, jonka englanninkielinen nimi on sama kuin Turkin valtakunnan—turkey.

Meille Uuden Englannin asukkailla on tullut nimittäin Californialla hälyttävää tietoa. Siellä on joku silpikarjan kasvattaja ryhtynyt parantamaan tätä herkkulintua, parantamaan siten, että hänen linnuillaan on

paljon tanačkampi ruumis ja lyhemmät jalat, joten jos tuo "parannettu lintu" tulee yleisesti muotiin, rumpupalkat tulevat olemaan huomattavasti entistä lyhyempiä. Näiden tietojen mukaan näin sekasäköllinnut ovat saaneet melkoista huomiota markkinoilla koska niissä on suhteellisesti enemmän valkoista lihaa kuin tavallisissa kalkkunoissa.

Kalkkunan "parantajat" ovat olleet tavallista ovelampia. He tekivät johtopäätelmän, että ankara liikunta tekee lintujen lihasta sitkeää. Siksi esittässeen ihmnn liika juoksemasta, ja lihaansa kovettamasta, he lyhenivät niiden jalkoja. Tämä teki niistä vähemmän liikkuvia.

Mutta californialaisten keksintöä ei oteta tässä osassa maata niinkään suosiollisesti vastaan. Uusenglantilaiset väärmaaan tulevat sanomaan californialaisille, että niiden on lakattava leikkimästä heidän lintunsa kanssa. Kalkkuna on uusenglantilainen lintu eivätkä uusenglantilaiset tahdo, että joku matalarakenteinen californialainen sekaasiko ottaisi todellisen artikkelin paikan.

Mitä College-opetus Yhdysvalloissa maksaa

Huomatuuimmat Amerikan College opistot ja yliopistot ovat viimeisimpiä vuosina huomattavasti korottaneet pääsyvaatimuksia siksi, että pyrkijöitä nyt jo on enemmän kuin katsotaan sopivaksi ottaa lukuaan jatkamaan. Vaaditaan jo riittävä todistus siitä, että pyrkijä on sopiva lukutelle. Ennen päisi opintojaan jatkamaan, kun vain oli korkeakoulutodistus taikka näyte vastaavasta oppimäärästä. Nyt vaaditaan lisäksi pääsyttukinto, täytyy näytää psykologinen kelpoisuus, näyte henkilökohtaisesta luonteensaadusta j. n. e. Siten on Collegeja, joissa opetus maksut ja elämisen kustannukset saatavat nousta liian raskaiksi ei-palkkaopintolaiselle, niin että ei niissä kykene opintojaan jatkaa. Tässä miniatian vain muutamia esimerkkejä. Harvard yliopistossa nousivat vuotuiset menot, jos oppilas ei ole palkkakunnan asukas, \$1,600:riin; Columbia yliopistossa ovat vuotuiset menot ulkopalkka kunnalaisesta \$1,300, Barnard Collegessa \$1,400, Bryn Mawr Collegessa \$2,000.

Nämä kustannukset ovat liian korkeat vähävaraaisille. Mutta on muita oppilaitoksia, joissa opetusmaksut ovat vain nimelliset ja ylläpitokustannukset vähäiset, ainakin verrattuna näihin mainittuihin. Useita kymmeniä college-opistoja, joissa voi opinnot suorittaa noin 600 dollarin vuosimaksulla ja opetusta saa melkein kaikissa niissä aineissa kuin korkeahintaisissa opistoissa. Kun on normaaliset ajat, on oppilas tilaisuudessa ansaitsemaan lisävaroja opintoihinsa. Monet ansaitsevat työllään kaikki opintorahansa.

Yleisesti puhuen on opetus hukeinta valtio-opistoissa. Monissa niissä ei oteta maksua opetuksesta oman val-

tion asukkailta taikka jos otetaan, on se ainoastaan nimellinen. Maan 48 valtiota, territorit Alaska, Hawaii ja Porto Rico kustantavat ja kontrolloivat 105 valtio- ja territorioleagea ja yliopistoa. Niitä kustannetaan osittain federalihallituksen varoilla. Alkuaan ne on perustettu maanviljelys- ja mekaniikko- eli teollisuuskouluiksi luovuttamalla niitä varten yleisiä maita.

Esimerkkinä halvasta opetuksesta voidaan mainita Clemson maanviljelys opisto Clemsonissa South Carolinassa, missä opetusmaksu koko kurssilla insinööriala, arkitehtuurissa, yleisissä tieteissä ja maanviljelyksessä on ainoastaan 40 dollaria. Ruoka ja asunot maksavat \$16.50—\$30 kuukaudessa ja muita menoja on noin \$150—\$250 vuodessa. Siten voi oppilas tulla toimeen vuoden 370—425 dollarin rahamaksulla, jota saatava pitää tavatomaan huoneena.

Idahon Moscow yliopistossa on opetus vapaata valtion asukkailla ja ulko valtiolaisten pitävä maksaa \$60 rekisteröimisestä. Silloin saa opetusta valpissa taiteissa, lakitieteessä, insinööritieteessä ja maanviljelyksessä. Oppilaan vuotuiset menot ovat \$400—\$450. Massachusettsin Amherstissä Massan valtion State College. Opetusmaksu on 40 dollaria valtion asukkailla ja \$180 ulkovaltiolaisilla. Vuotuiset kokonaiskustannukset ovat \$475—\$550. Harvat halvat oppilaitokset ovat otaneet ohjelmistonsa lääkäriin alaa. Se kuuluu kallishintaisiin oppilaitoksiin. Jotkut antavat opetusta silloinkin alalla, kuten Alabama University, joka ottaa vuosittain opetusmaksua \$121.20. Mississippi University ottaa opetusmaksua vuodessa \$95.00 ja Texas University \$80.

Viimeisten vuotien ajalla on syntynyt aivan erikoisia opistoja. Ne ovat n. k. Municipal Collegeja, joita on perustettu suurin kaupunkeihin. Näitä opistoja ylläpitävät kaupunkikunnat. Opetus on kaupungin asukkailla täysin vapaata taikka on vain pieni maksu. Suurimmat näistä ovat College of the City of New York, jossa on 25,000 oppilasta. Hunter College tyttöjä varten on myöskin New Yorkissa. Siinä on 5,000 oppilasta. Näitä oppilaitoksia on myöskin Akronissa, O., Omahasassa, Cincinnatiassa, Toledoissa, Brooklynissa, Detroitissa, Louisvillissa, Wheelingissa ja Charlestonissa. Näistä on vanhin Charlestonin opisto South Carolinassa.

Mainittavat ovat myöskin n. k. junior colleget, jotka ovat hyvin lukuisia Californiassa ja keskilännen valtioissa. Nämä opistot tarjoavat kahden vuoden kurssin, vastaten se varsinaisen college kahden ensimmäisen vuoden kurssia. Tarkotus on antaa korkeakoulujen oppilaille tilaisuus opiskella ainakin kaksi vuotta opistossa ennen kuin menevät varsinaiseen collegeen. Junior collegeja kustantavat tavallisesti kaupunkikunnat ja on opetus niissä vapaata, ainakin suurimmaksi osaksi.

Joka haluaa tarkempia tietoja näistä korkeimmista oppilaitoksista, voi pyytää Bulletinin osoitteella Registrar the United States Office of Education, Washington, D. C. Yhdysvallat palnattaa joka vuosi Educational Directoryn kaikista korkeimmista oppilaitoksista. Kirja maksaa 5 senttiä.

Siltä saa tirdon kaikista korkeimmista oppilaitoksista ja selostuksen siihen, mitä missäkin opetetaan. — F.L.L.

denkään supistamista eivät sosialistiset edustajat ole yleensä pystyneet estämään. Täten se on kaikkein armostomimmin joutunut kokemaan, kuinka puhtaasti muodollista on demokraatian tai tasavaltaisen hallitusmuodon takaama "vapaus", silloin kun työväenluokalla ei ole valtaa käsissään. Ja niinpä se mielestä näyttää samantekevältä, minkälainen hallitusmuoto valtiossa on tai mikä puolue hallitsee. Arvostelukykyisempi suhtautuminen vaatii hyvää marxilaista koulutusta. Mutta tämä koulutus ei voi milloinkaan saavuttaa työttömiä, koska heidän suoranainen hätänsä ja katkevuus hävittää psykologisen (sielullisen) valmiuden osallistua tällaiseen koulutukseen. Niinpä onkin ymmärrettävää, että suurin osa tästä työlläiskerroksesta pitää demokraatian pystytymättömyyttä kurjuutensa varsinaisena syynä huomaamatta, että juuri porvarillisen demokraatian muodollinen luonne pakotti täyttämään sen muodot proletariaatilla sisällöllä. Täten siitä muodostui työväenluokan taistelukeino, vallankumouksellisen yllämenoaste proletariaatin diktatuuriin. Ei saa tulla kysymykseenkään, että fascismia ja kommunismia samalla tavalla syytettäisiin sanaradikalismista, mitä eivät tee vain bolshievismen porvarilliset vastustajat, vaan valittavasti myös monet puolueverimme. Mutta jotta voitiin ymmärtää bolshievismen krikoineen tehtävä, joka poikkeuksellissa olosuhteissa tekee siitä mahdollisen ja menestyksellisen marxilaisen liikkeen, tarvitaan myös perusteellista sosialistista koulutusta, ja tätä ei suuri osa työttömistä pystynyt vastaanottamaan.

Tässä yhteydessä näyttäyty selvästi, mikä turmiollinen vaikutus oli reformististen suuntausten valtaantäpäälyä puoluepolitiikassa. Mitä enemmän virallisen puoluejohto luokkapolitiikkaa halveksin antautui valtiomiespolitiikkaan, mitä määrävammaksi tuli työlläisaristokratian ja byrokratian vaikutus puolueessa ja ammattiyhdistyksissä antaen niille leimansa, sitä enemmän täytyi juri jatkuvasti työttömien joukkojen niistä vieraantua ja liittyä kommunisteihin. Mutta tällä jakaantumisella toisaalta työtätekevien, toisaalta työttömien puolueeseen ei ollut kohtalokas vaikutus vain vallankumouksellisen ideologian muodostumiseen, vaan myös fascistivastaisen taistelun käynnistymiseen. Sillä edellinen puolue, jolla olisi ollut voimaa ryhtyä vallankumoukselliseen tekoon julistamalla yleislakko, ei johtajiansa pelätessä puolueen omaisuuden menettämistä sitä koskaan tehnyt jälkimmäisellä taas, joka kyllä kutsui yleislakkoon, ei ollut mahdollisuuksia sen järjestämiseen, koska sen vaikutusvalta ulottui vain työttömiin.

Yhteenkuuluvaisuudentunteen heikkeneminen.

Murheellisempia tämän taloudellisen erilaistumisen seurauksia on työväenluokan sisäisen yhteenkuuluvaisuudentunteen heikentyminen, hengen, joka on sen sosialistisen menestymisen ehdoton edellytys. Työssäolevat alikavat tuntea, kuinka paljon parempi heidän asemansa sentään on työttömien asemaan verrattuna ja nämä taas alikavat pitää itseään luokastaan sortuneina kerjäläisinä. Ja koska avustukset eivät juuri milloinkaan ole riittäviä ja saattavat milloin tahansa loppua kokonaan, heidän täytyy jatkuvasti olla pyydystämässä tilapäisiansiota ja ottaa siitä mistä saavat. Selvä on, että näissä olosuhteissa työssäolevien ja työttömien keskinäinen yhteenkuuluvaisuudentunteen palikkataistelussa, varsinkin laikoissa joutuu kovalle koetukselle.

Mutta jatkuva työttömyys ei heikonna vain ammatillista liikkua, jonka reformistista politiikka se yhä kiihdyttää, vaan vielä enemmän poliittista toimintaa. Sillä heilittämätön työttömyys kaikessa toivotomuudessaan kehittää uhreissaan alistumisen mielialan, joka tekee heidän välinpitämättömiksi kaikkia poliittisia vaatimuksia kohtaan, ja lopulta osaksi senkin tähden, että puolueella ei enää ole sosialistista vetovoimaa, myös taantumusta kohtaan, jonka palikkalaisina toivotaan saatavan edes hetkellistä helpotusta.

Näin ovat siis sängen moninaiset syyt olleet vaikuttamassa uuden, aivan omalaatuisen proletariaanin ryhmän, ettemme sanoisi luokan muodostumiseen; lähinnä taloudelliset olosuhteet, jotka ovat tehneet työttömyydestä pysyvän ilmiön sitten tämän ryhmän yleinen psykologoginen muuttuminen, joka on vieroittanut sen yhä kauemmaksi sosialidemokratiasta; tähän liittyy myös sängen tavallinen ymmärtämisen puute, kateus ja

epäluulo johtajia kohtaan; ja lopuksi, eikä suinkaan merkityksellimmämpänä, puoluepolitiikan arka ja varovainen luonne, joka osaksi oli todella reformistista, osaksi määrättyjen tilanteiden vaatimaa. Ennenkaikkea tämän uudelleenryhmittymisen valtaavan laajuuden pitäisi pakottaa sosialidemokraattinen työväenliike täydellisesti muuttamaan luontensa. Sillä onhan alueita, joissa työttömiä on kolmasosa, jopa sellaisiakin, joissa heitä on puolet kaikista. Selvä on, että yhteiskunnallisen vallankumouksen ajatus merkitsee työttömien luokalle jotain aivan toista kuin työssäoleville. He, työttömät, eivät voi odottaa, ja siten on koko säännöllinen puolue työnsä kentyä — järjestöjen kehittämisen, demokraattisten oikeuksien ja sosialipoliittisten saavutusten puolustamisen, marxilaisen valituksen levittämisen — vaikka he tunustaisivatkin sen tärkeyden, heille kaukista ja sisällyksettömiä. Se muuttuu yhä enemmän, "toisten asiaksi". Mutta työttömät haluavat tietää, mikä voi nopeasti ja perinpohjaisesti auttaa heitä, ja he alikavat tajuata yhä selvemmin, että vain valitsevan olotilan muuttaminen voi sen tehdä.

Näemme siis, että niin vaarallinen kuin jatkuvasti kurjuudessa elävien eristäytymisen omaksi ryhmäkseen onkin järkyttävää näin työväenluokan yhteenkuuluvaisuuden tuntoa ja vaikeutta taassaan sen taistelua fascismia vastaan, työväenluokan historiallinen tehtävä taas vaatii oikeutensa: se näyttäytyy taas yhteiskunnallisen muutoksen esitaiteilijaksi. Tämän tehtävän on taas yhdistettävä työväenluokan molemmat kerrokset yhteiseen ajatteluun ja yhteiseen toimintaan. Näin menetellen avautuu ainoa tie, jolla kaikki niin ylös kuin alaspiin syntyneet erilaistumisen turmiolliset vaikutukset voidaan poistaa. Tällöin koko työväenluokka yhtyy valtavaksi voimaksi, mikä merkitsee sen historiallisen työn päättämistä, kapitalistisen järjestelmän kukistamista.

(Jatkuu).

Osastojen asiantuntemusten toimittamien valtuutusten on esittävä kaikki tässä osastossa julkaistut tiedonantot osaston ensimmäiselle kokoukselle. Jokaisen osaston jäsenen velvollisuus on vastata, ettei tätä tehtävää laiminlyödä.

Toimeenpanevan komitean kokouksesta

Järjestön toimeenpanevan komitean kokous pidettiin keskusvirastossa lauantaina t. k. 18 p:nä. Kokous käsitelti joukon valitus- ja järjestämisasioita koskevia asioita, joista tärkein on Uuden Englannin alueella nyt meidän olevan valistustyöohjelman jatkaminen siihen saakka kun sitä voidaan toteuttaa varojen ja voimien puolesta. Osanotto tähänastisiin tilaisuuksiin on ollut verrattain hyvä, paikoin erinomainen, kuten esim. Gardnerissa ja Quincyssa ja kaikkiallaan mo ninkertaisesti se mitä ennen on esitelmätalaisuuksissa ollut yleisöä.

New Yorkin alueen neuvotte-lukokouksen esitys 50 sentin vapaaehtoisien veron pyytämiseen Järjestön agitatorirahastoon hyväksyttiin, koska Järjestön kassa nykyisin on aivan tyhjä ja muutkin tulot hyvin pienet. Osastoille painatetaan erikoisia merkkejä näiden maksujen kokoamiseksi ja vedotaan niihin kaikkialla tekemään parhaansa.

West Rockportin eräiltä henkilöiltä tulleet kirjeet osoittivat, että sikäläinen sosialistipuolueen suomalainen osasto tuskin enää jaksaa aloittaa toimintaansa. Sihteerin toimenpiteet valtuutettiin Union osaston valvomaan että jälleläävää varat tulevat Järjestön haltuun, hyväksyttiin. Osa pankissaolevista rahoista on jo saapunut Järjestölle, mutta koska pankki on valvontatilaassa, niin jälleläävää rahaa mahdollisesti joudutaan odottamaan ja kaikkia tuskien koskaan saadaan.

Graniteville, Vt., ent. osaston omistama talon tontti on laillisella kaupparajalla siirretty Raivaajan Kustannusyhdistyksen nimin siki kunnes se voidaan myydä, jolloin Järjestö saa sen mitä siitä saadaan rahassa.

John Hillin matkan keskiarvoissa ilmoitti säteeri päättäneen lokakuulla, jonka jälkeen Hill puhui palatsessaan Ohion osastoissa. Keskiarvoissa oli Hill saanut yleensä hyvät kuulijakunnat ja kertoi hän myötätunnon työ-

MAYNARD, MASS.

Farmarien tanssit lauantaina.
Ensi lauantai-iltana, tänään, ovat sitten ne reilut farmarien tanssit Taiston talolla. Sanonta, farmarien tanssit, ei kuitenkaan edellytä sitä, etteivätkö ne samalla ole myös kaiken kansan hyppyä, vaikkapa tuota nimisanaa tässä käytetään. Tanssit ovat vain saaneet otsikossa mainitun nimen sen johdosta, että ovili- puilla jaetaan siellä viisi palkin- toa, farmituotteina. Nämä pal- kinnot ovat seuraavat: 2:si "hy- vä-äänistä" kukkoa kiitospäi- väksi; 2:si laatikkoa perunoita, sekä yksi laatikko omenia. Tans- sinusi/kista pitää huolta Aholan orkesteri. Oviliippujen hinnat ovat 25c. Tanssit alkaa kello 8.

Uusi suomalaisten osoitekalenteri työn alla.

Maynardissa on näinä päivinä vierailut Miss Aili Huovinen, New Yorkista, uuden suomalai- sen osoitekalenterin asiolla. Kun viime vuonna ilmestyi suomalai- sen osoitekalenterin ensimmäi- nen osa New Yorkissa, sai se hyvän menekin osakseen. Par- haillaan työnalla oleva jatkokal- lenteri on koko Uuden Englan- nin suomalaisusutusta käsittävä. Paitsi nimi- ja osoiteluetteloa suomalaisista, sisältää kalenteri myöskin suomalaisten viivistys- yhdistysten nimet ja osoitteet eri paikkakunnilla. Näiden li- säksi kalenteriin liittyy lyhyitä historiakatsauksia suomalaisten sivistysriemoina y.m. Osoiteka- lenterityölle ovat Maynardissa luvanne antaa suosiollista apu- aan: J. Laurila, H. Kajander, V. Niskanen, J. Rinta, Ida Jokinen, Charles Mänty ja John Kokko. Kalenterin pitäisi valmistua ke- vättäällä.

Union kokous tiistaina.

Ensi tiistai-iltana, t.k. 28 p:nä pidetään Assabet tehtaan työ- läisten teollisuusunion kokous Taiston talolla. Paitsi paikalli- sia union virkailijoita, kokouk- sessa on myöskin läsnä United Textile liiton piirijärjestäjä Ho- race Riveira. Kokous alkaa kello 7.30 illalla.

"Tormolla" valtavat kiitospäivä- tanssit.

Ensi torstaina, kiitospäivän il- tana, on urheiluseura "Tormon" tanssit Taiston talolla, hyvän musiikin ja iloisen seuran valli- tessa. Oviliippujen hinnat ovat 25c.

S. S. O:n kokous sunnuntaina.

Muistutamme vielä jäsenistöä siitä S. S. O:n työkokouksesta, mikä pidetään ensi sunnuntai- iltana Taiston talolla. Kuten ai- kaisemmin on mainittu, kokouk- sen käsiteltävänä on useita tär- keitä asioita. Jäsenkirjuri perii siellä myös rästissä olevia jäsen- maksuja.

\$14,131 veropalautuksina.

Kauppalan rahastonhoitaja, George Gutteridge ilmoittaa val- tiolta vastaanottaneensa \$14,131- 23 sisältävän maksuosituksen kauppalan kiinteistö- ja sisään- tuloverojen palautuksena. Vi- ime vuonna sai kauppalan myös- kin veropalautuksina \$37,372.75

1934 Autovakuutuksia saatavana

Numerolaattojen anto aloitetaan paikallisessa rekiste- röintivirastossa marraskuun 13 p:nä ja kehoittaa rekiste- röintivirasto kaikkia niitä jotka aikovat jatkuvasti käy- tää autoaan ottamaan ensi vuoden numeronsa ajoissa.

Vakuutusmaksut vuodelle 1934 ovat Fitchburgissa, Gardnerissa ja Westminsterissä:

W- ja X-luokan autoille	\$23.00
Y-luokan autoille	\$28.00

Extraterritorial-vakuutus on \$3.50 ja \$5.00, riippuen siitä mihin luokkaan auto kuuluu.

Omaisusvakuutus, jonka ottaminen on nyt välttämät- tömän tärkeä, koska ilman sitä autonomistaja voi pienem- mänkin omaisuusvahingon sattuessa joutua suuriin kus- tannuksiin, vaikkapa ei olisi lainkaan syyllinen, maksaa W-luokan autoille \$9.00; X-luokan \$10.00 ja Y-luokan \$13.

Vakuutusmaksut niillä paikkakunnilla, jotka kuuluvat ns. luokitattomaa alueeseen, ovat W- ja X-luokassa \$18.00 ja Y-luokassa \$24.00. Extraterritorial ja omaisuus- vakuutus samat kuin ylempänämainittu.

Yllämainittuihin maksuihin tulevat lisäksi numerolaat- tojen hinnat, jotka eivät riipu samasta luokittelusta kuin vakuutusmaksut, vaan auton hevosvoimasta ja vaihtelevat kolmesta dollarista seitsemään ja puoleen dollariin.

Käykää allekirjoittamassa rekisteröintikaavake kont- torissamme nyt, vaikkapa ottaisitte numerot vasta myö- hemminkin. Me hankimme ne teille milloin vaan mää- räätte. Tai jos ette voi käydä konttorissamme niin soit- takaa meille konttorin numerolla 1767: illoin jälkeen kel- ko 5:30 voi soittaa W. N. Reivolle kotiin 1823.

John Suominen Agency,
48 WALLACE AVE., FITCHBURG

NIIN PYÖREÄT, NIIN KIINTEÄT, NIIN TÄYTEEN PAKATUT

Luckies ovat helpot polttaa -palavat tasaisesti

On helppo nähdä, miksi niin monet naiset antavat etusijan Lucky Strikelle. Luckies-savukkeet ovat täyteen pakatut pitkiä kuituja valikoituja tupakkala- jeja, pyöreät ja kiinteät aivan päitä myöten. Se mer- kitsee, että Luckies-savukkeet ovat aina helpot polttaa, että ne aina palavat tasaisesti. Se merkitsee myöskin, että ei ole kiusallisia irtonaisia päitä, jotka tarttuvat huuliin tai sotkevat sieviä esineitä naisen käsilaukussa. Ja jokainen päivä yhä useammat naiset osottavat tunnustustaan sanomalla: "Luckies miellyttää."

Aina hienoimmat tupakat
Aina parhain työtaito
Aina Luckies miellyttää!

"it's toasted"

KURKUN SUOJELEMISEKSI — PAREMPAA MAKUA VARTEN

eli \$23,241.72 enemmän kuin täl- lä vuodella.

Kauppalan osuus \$18,000 liitto- hallituksen avustusrahosta.

Viime keskiviikkokaamuna ase- tettiin kauppalan yleisiin töihin 35 miestä, jotka ovat olleet kaup- palan köyhäin avustustilalla- osa miehistä vietiin kauppalan vesijärven ympäristön puhdis- tustöihin, toiset katujen ja vesi- johtojen korjaustöihin. Kun liittohallituksen avustusrahosta saadaan \$18,000 töiden varaat- miseksi työttömille, voidaan lä- himpänä aikana asettaa suurem- pia joukkoja yleisiin töihin, mi-

täkin, jotka eivät ole kauppalan avustustilalla, mutta ovat työt- tömänä. Työviikko on 30-tunti- nen, tuntipalkan ollessa 50c, se- kätöläisille. Ammattimiesten palkat sitävastoin voivat kohota \$1.20 tunti. — Piste.

WORCESTER, MASS

Worcesterin yleisten töiden oh- jelma hyväksytty.

Valtion siivertöiden hallitus on hyväksynyt, ilmoitetaan Bosto- nista, kaikki ne työt, jotka kau- punkimme edustajat esittivät liittovaltain varoilla teetettäväk- si. Ainoa ehto, minkä mainittiin hallitus kaupunkimme virkaili- joille asetti, on se, että töihin on otettava 4,000 miestä, että saa- dusta summasta, mikä on \$546- 600 hyötty mahdollisimman suu- ri työlläisjoukko. Pormestari Mahoney on kertonut, että hän- nen suunnitelmanaan on saada töihin 2,000 miestä jo ensi maa- nantaina ja kolmas tuhat seura- van viikon maanantaina. Ja vii- meinen tuhat viimeistään ennen joulukuun viidettätoista päivää.

Leikkiopistoon käyttäjä pidi- tetty suurlautakunnan tutkitta- vaksi.

Kahdeksantoista vuoden ikäi- nen Joseph J. Kaminski, Shrews- burysta, on toimittanut kuluva- na syksynä lukuisia ryöväyksiä käyttämällä aseenaan puusta vuoltua mustaksi maalattua lei- kkipistoolia. Poliisien saamien tietojen mukaan ryöväysten lu- ku on yhdeksän lokakuun 14 päi- vän ja kuluvan kuun 22 päivän välisenä aikana. Poliisikuulus- teluissa on poika kertonut, että hän käytti leikkiopistoolia kun hän "ei tahtonut tehdä kennele- kää" mitään pahaa. Hän on myöntänyt olevansa "hitch-hike" rosvo ja se todistusvarasto, jon- ka poliisit ovat hankineet, osoit- taa, että hän on pidättänyt au- toilijoita, ryöväynyt heiltä rahat ja ottanut auton, jolla on paen- nut. Poliisikuuden tuomari mää- rasi pojalle \$5,000 takauksen.

Suomen urheilijain paanattansseissa "oli väkää run- saasti. Että saa ne pojat aikaan kun ne parhaansa panevat. Sal- lon trio, joka oli soittamassa, sai kaikkien kiitokset. Kannattaja myös tässä yhteydessä mainit- ta, että samat soittajat ovat taas

soittamassa Sovittajalla jouluk. 2 p:nä.

Sunnuntaina 26 p. klo 7 illalla

nähdään Sovittajan näyttämöltä "Hänen miehensä morsian," jon- ka esittävät Canterburyn osaston näyttelijät ja jossa on vierailija- na näyttelijä Lyyli Lähde o- malta näyttämöltämme. Lippu- ja on etukäteen myytävänä Hy- ytiäisen liikkeessä ja Petersonin ja Sarkala ja Hellen saunoissa. Tikitit etuk. 25c., ovelta 30c, lap- silta 10c.

Tulevia tilaisuuksia
Maanantaina 27 p. Sovittajalla

Syväällä surulla ilmoitamme et- tä rakas tyttäremme

Vieno Aili Herrick

(os. Palojärvi)

kuoli Lewistonin, Me., sairaas- lassa, lokak. 31 p:nä, 1933. Hän oli syntynyt Fitchburgissa, Mass., 25 p:nä marraskuuta, 1906, ollessaan 26 vuo- den 11 kk. ja 6 päivän ikäinen. Suremaan jäi puoliso, sekä tyt- tär ja poika, isä, äiti, 1 sisko puolisonsa kanssa, täti Mrs. John Tuomola, perheineen, Fitchburgissa, Mass., 3 tätiä ja 3 enoa Suomessa sekä laaja su- kulais- ja tuttavapiiri.

Sammui jo silmäsi, vaipei jo pää Työsi ja aatteesi meille vaan jää Taiston sa pyörteissä myrskyn uuvut jo Vienomme, oi Vienom- me On tuonelan kehossa rauhai- saa, siellä levon saa ja tuskat ja huolet ole kärsinyt, Nyt vapaana saat unahattaa. Isä ja äiti.

Olit mulle suuri aarre, paistoit lämpöä, rakkautta runsain mitoin. Nyt olet poissa, vaan muistosi elää ainiaan.

Sisko. Sydämalliset kiitokset suku- laisille ja tuttaville kukkasista sekä osanotosta suruunne. Samat.

harjoituksia ja kokouksia.

Keskiviikkona 29 p:nä Tokoin luento elvytyslaista ja filmikuvia. Perjantaina peli-ilta.

Lauantaina 2 p:nä jouluk. riva- kat tanssit. Salon trio tulee soit- tamaan. — Niku.

NEWPORT, N. H.

Illalliset ja tanssit

Osaston haalilla on tänä iltana ne farmarien toimeenpanevat juh- lat. Farmarit, pitkien matkojen ja omien taloustoimiensa vuoksi eivät voi jatkuvasti olla osasto- toiminnassa mukana, mutta he kuitenkin haluavat osataa voin- tinsa mukaan avustaa osaston toimintaa. Niinpä he nytkin o- vat järjestäneet tämän iltaman. Me "kaupunkilaiset" saamme vaan katsella ja nauttia. Emän-

SILMÄNNE

tarvitsevat parhaimmat silmäla- sit. Saadaksenne ne kunnolliset, tulkaa neuvottelemaan spesialis- t'n kanssa. Dr. Gathercole tekee työn erikoisen alhaisella hinnalla ja Miss Palonen toimii teille tulk- kina, jos hänen apuaa tarvitset- te. Konttori sijaitsee uudessa teatterirakennuksessa, 717 Main Street, huone 1. Avoimna joka il- tapäivä, paitsi perjantaina, ja lau- antaina avoimna koko päivän. — Ilm.

Sunshine Bakery

47 Central St., Newport, N. H.
Puhelin 10.
LEIPÄÄ JA KAIKENLAISIA LEIPOMOTUOTTEITA

WILFRED BEAUTY SHOPPE

14 Sunapee St., Newport, N.H.
Eugene Permanent käherrystä ja kaikkea alaan kuuluvaa työtä.

HARTT'S

33 Sunapee St., Newport, N.H.
Tel. 407-J.
KYANIZE MAALEJA JA RAUTATAVARA

DIXIE C. NEWTON HAUTAUSTOIMISTO

42 Main St., Newport, N. H.
Kotiosoitte: Kotipuhelin 113-R.
10 Grove St. Konttoripuhelin 113-W.

tien ei tarvitse kotona huolehtia illallisen laitoistakaan, sillä far- marit ovat järjestäneet haalille oi- kein juhlaillalliset. Illallinen mak- saa ainoastaan 25 senttiä. Ylä- kerrassa tanssitaan ja pidetään muutta lystiä. Tanssioitosta huo- lehtii Harjun hyväksi tunnustet- tu orkesteri. Kaikki muut menot siis syrjään ja farmarien vieraak- si tääntä.

Keskustelukokous

Sunnuntai-iltana t. k. 26 p. on osaston haalilla keskustelukoko- us. Keskustelun aiheena talou-

Milford Creamery

2 Garden Street, Milford, N. H.
Maitoa, kermaa, voita, piimää ja muniä

BARBARA ANN BEAUTY SALON

MISS ISABEL MacDONALD, omistaja
Käherrystä, käsiän ja kasvojen hoitoa
Puhelinyhteys.
MILFORD, N. H.

Oliver W. Carleton

YLEISTÄ TROKIAJOA
Paikallista ja pitkämatkan muuttoa.
Puhdasta jäätä päivittäin.
MILFORD, N. H.
Tel. A-untion 213-R Konttorin 213-W

"MERRIMACK PALVELUS"

"MINÄ RUOKIN SUPER'ILLA"

on hyvin yleinen vastaus tiedusteluun: "mitä sekoitusta käyttäitte?" Merrimack Super Mash on ruokaa mikä on hyvää ALKURUOKANA.

KASAVATUSRUOKANA ja TUOTTOUOKANA.

Tilaa sitä tänään!

MERRIMACK FARMERS' EXCHANGE, INC.

"Farmarien liike"

MILFORD, N. H.

Tel. 58

Tel. 58

Tel. 58

Tel. 58

Tel. 58

Tel. 58

Tel. 58

Tel. 58

Tel. 58

Tel. 58

Tel. 58

Tel. 58

Tel. 58

Tel. 58

dellisen järjestäytymisen tarpeel- lisuus. Saapukaa runsasukui- na vaihtamaan mielipiteitä tästä päivän tärkeimmästä kysymyk- sestä. Sininen kotkakin munii kultamunia vaan niille, joilla ni- tä on ennestäänkin. Työväen- luokka ei niistä osalliseksi pää- se niin kauan kun se järjestymät- tömänä joukkoena vaan keskenään tappelee. — I.

B. F. FOSTER CO.

Leon C. Tucker, omistaja
Hautaus-toimisto

Varustettu antamaan parhaan palveluksen.
Ambulanssi palvelus Kukkia saatavana
MILFORD, N. H.
Tel. 195

Kilkenny & Calkin

HAUTAANTOIMISTO

2 South State Street, Concord, N. H.

Puhelin 417-W

Souhegan National Bank

MILFORD, N. H.

Vakaavarainen, Luotettava, Konservatiivinen

DETROIT, MICH.

Sosialistipuolueen kansalliskonvent-

sioni
ensi toukokuulla tullaan pitämään Detroitissa. Tämä on osotuksena siitä että valtiomme alkaa tulla kartalle sosialistipuolueen seuraamisessa. Sosialististen aatteiden leviämiseksi nykyisen hallituksen epäonnistuminen suositus edellytykset. Yleinen käsitys on, etteivät Rooseveltin toimenpiteet ole riittäviä, vaan on muutettava tuotanto- ja jakojärjestel-

mä sosialistiseksi. Näin tuumivat miehet kaikkialla yhteentullessaan.

Koulupula

on ollut suurempi kuin yleensä luul-laankaan. Yhdysvaltain opetuskomissionerin ilmoituksen mukaan yli 2,280,000 amerikalista lasta, jotka ovat kouluiässä, jäävät tänä vuonna kouluopetusta vaille. Yhdessäkymmentä prosenttia Michiganin kouluista toimivat lyhennetyillä ohjelmilla ja tuntiäärillä. Varojen puute uhkaa ei ainoastaan maaseutukouluja, vaan suurkaupunkienkin kouluja;

2,000 maaseutukoulu 24 valtiossa jäivät tänä syksynä avamatta ja 1,500 kaupunkikoulu ei myöskään alkanut. Yhdysvalloissa on tänä vuonna miljoonan koululaisista lasta enemmän kuin v. 1930, mutta koulujen menoa-

vaihtelu on alennettu 368 miljoonalla. Kaupunkien kouluissa on 18,000 opettajaa vähemmän kuin v. 1931 ja 200,000 opettajaa on työttömien armeijas-

sa.

Vaihteluun tapainen

pitäisi nyt olla voimassa Michiganissa; 1,200,000 21 vuotta vanhempiä henkilöä tullaan verottamaan suur-Detroitin alueella 2 dollarin päärahalla ja maksajain luettelointi on aloitettu. Ainoastaan köyhäin avulla elävät saavat jättää maksamatta tämän veron. Laki on huonosti laadittu täällä. Eläkkeen saantiin ovat oikeutettuja vasta 70 vuoden vanhat henkilöt. Työpaikkain asettama "kuoleman laini" on 45 vuotta, siis 25 vuotta enemmän. Veron kantaminen tarkoitukseen päärahalla on väärä. Se pitäisi saada jossain muussa verotuslajissa. Henkilökohtainen päävero on mitä epätavallista verotus-ta. Wayne kunnassa on 6,000 vauhdin eläkkeeseen oikeutettua henkilöä.

Eräs toinen sosiaalivakuutusmuoto Michiganissa

on osottanut riittämättömäksi. Se on leskeksi jääneiden äitien eläkepu. Kun se on alennettu 9 dollariin viikolta ja senkin maksaminen on ollut epäsuunnitelmallista, niin on se osottanut huonommaksi tavallista köyhäinavustusta. Niinpä jo ilmoitetaan 6,000 lapsen jääneen pois kouluista tämän avustuksen alaan kuuluvista perheistä ja 4,000 lasta uhkaa sama kohtalo. Teollisten tapaturmain korvaus on ainoa lähimain riittävä sosiaalivakuutusmuoto valtiossamme; 18 dollarin viikkokorvaus on ollut niihin saakka jokseenkin riittävä.

59,685 autoa vähemmän

on nykyään käytännössä Michiganissa kuin viime vuonna 415,000 autosta, joista oli maksettu puolen vuoden vero ja joka oli hyvä elokuun alkuun, on 73,000 jättänyt lunastamatta jälkipuoliskon. Vuoden 1934 autoverolaatua alettiin myydä marraskuun 15 p:nä. Tämän vuoden verolaatut ovat hyviä maalisk. 1 päivänsä ensi vuonna.

Amerikan työväenliiton presidentti William Green

puhui täällä laivastokasarmissa ai-neesta "NRA" ja työläisten asema sen alaisena." perjantaina marrask. 24 p:nä.

Autojen teonkin pitäisi alkaa

New Yorkin autotehtäin alkaneen tammikuun 6 p:nä pitäisi kaikkien General Motorsin tuotantoyksiköiden, paitsi yhden, olla täydessä käynnissä. Autojen hinnat ensi vuoden malleista ilmoittaa yhtiö tulevan nousseensa noin 15 prosentilla. Vuoden 1934 mallissa G. M:n autoissa tulee poistumaa netuaksi joten ajettaessa epätasaisista tiestä jomppakumpi pyörä voi nousta ylös. Muuten ei missään uusissa malleissa tule suurempia muutoksia ulkonäkössä eli bodyssa. Fordin mallit, varsinkin kevyt-kahdeksainen, eivät eroa suuresti malliltaan tämänvuotisista.

Kotilainakorporaationi

on myöntänyt Detroitissa vasta 724 lainaa, arvoltaan \$125,963. Takaveroja on maksettu näistä yhteensä noin \$250,000. Veron maksuun ja korjauksiinsa ja työpalkkoihin on käytetty lähes kaikki rahaa, mutta morketteihin bondeja. Ensi lainaajia kunnan istunnossa aijotaan saada aikaan lainasääntöä, että bondit kelpaisivat myöskin veronmaksuun. Kaa vakkeita lainahakemuksiin saadaan Barium rakennuksesta. Hakemusta pitää seurata jonkunlainen valokuvatalon etupuoletta otettuna.

Onko olemassa ylempää ihmisrotua?

Tätä kysymystä on täällä käsitelty perinpohjaisesti juutalainen rabbi Leon From. Hän on tullut johtopäätöksen, ettei ole olemassa mitään ylliroutaa, eikä edes mitään "puhdasta" rotua. Puheet n. s. nordic rodusta ja sen ylevämyydestä, joka on antanut aiheita vuuhohteluun ei vain Hitlerille ja kaiserille, vaan myöskin täällä Amerikassa sataprosenttisesti, ovat vain hourupäiden ajatuksia ja johtavat onnettomuksiin, eikä tuota mi-

tään hyvää. Tämä harhakäsitys johti Saksan maailmansotaan ja voi johtaa sen uusiin entistä suurempiin ikä-vyyksiin Hitlerin johdolla. Selostetaan Lothrop Stoddartin ja Madison Grantin teoksia, etenkin viime mainitun hiljan ilmestynyttä teosta "Mannermaan luomusta" (The making of a Continent), jossa luodaan teoria Amerikan Nordie rodusta ja alempien eteläisten rotujen siirtolaisuuden estämisestä, rabbi From veti johtopäätöksen ettei uskontojen eikä kansavallan sovi ottaa ohjeekseen näin ahneita ja perustukseltaan köyhiä teorioita. — Tämä harhakäsitys on alkuna nationalistisille, joka vain johtaa kansainvälisiin selkkauksiin ja sotiin.

Puolitoista vuotta kylmälläin alkua Ford Motor Company on alkanut neljällä avoimella ja yhden puhallusruunin romuradon, kuten vanhojen autojen teräksiksi sulatusta varten. Tähän asti on yhtiö saanut terästä niin hallulla ettei ole kannattanut romua sulattaa. — J.

IRON RIVER, MICH.

Teaskein meitä mielistelee.

Me työlläiset, jotka olemme jo joutuneet olemaan useamman vuoden ajan työttömyyden ki-roissa ja saaneet nauttia täysin demaueksin tästä amerikalaisesta "vapaudesta", perustuen tuoneiden vapautemme kurjuuden ahjalle, olemme tuon tuostakin kuulleet virkallijamme suusta suuria lupauksia, miten he nyt antavat työtä, läskiä ja leipää kaikille, jotka sitä tarvitsevat. Vallankin jokainen kevät ja syksy tapaa olla se vuodenaika, jolloin nuo hyvääpalkkaiset ilveijät latelevat lehdituksen sanoja meille, jotka taistelemme elämäästä ja kuolemasta sentähden, että meillä on aina viimeinen suupala edessämme ja tulevaisuus, huominen päivä, ei meille näytä mitään tarjoavan, mutta kuin her-rain suuria lupauksia töiden alkuamisesta ja "hyvän ajan palaa-misesta", joilla meidän olisi itsemme ja perheemme jäsenten tyhjiä vatsoja täytettävä.

Kuten aina ennenkin ovat taasen nämä Iron kaunin herrat ladeet pitkän listan, kuinka monta työlläistä saa töitä. Mie-hä pitäisi pantaman noin 400—450 hallituksen metsiin puhdisti "lemaan niitä ja laittelemaan sin-ne teitä. Siten voitaisiin säilyttää metsät tulipaloilta kesänai-koina. Loput miehet pantaaisiin puhdistelemaan järven rantoja ja kaunin puistoja. Tulleneeko tuosta suunnitelmasta täysi tosi, vai jäänekö se taasen, kuten ennenkin, vain meidän poliitikoit-sijamme lupaukseksi, sen tule-vaisuus näyttää.

Uusi laki voimaan.

Tämän kuun alussa astui tässä valtiossa uusi ja ankarampi laki voimaan niin automobiliajureihin nähden jotka ajavat autoa nähtyneenä. Ensimmäisenä tuon uuden autolain rikkojiana oli suomalainen Jack Kantola tästä läheisyyden farmikylästä. Hän menetti autoajolupansa kolmeksi vuodeksi ja joutui yhdeksäkymmeneksi päiväksi lin-naan. Lakin vaimo ja perhe asuvat Chicagossa.

Tapaturman uhri.

Viestit kertovat, että naapurikaupungissamme Crystal Fallsissa, Dohen rautakaivannossa on suomalainen A. Kallio joutunut tapaturmaisen kuoleman uhriksi. Mainittu kaivanto on ollut seisomaatilassa pitemmän ajan ja pantiin tämän kuun alussa käyntiin. Kallio oli ensimmäistä päivää työssä ja oli toisten työtovereittenensa edellä laskutunut alas ti-kapuita myöten tasanteelta, missä he työskentelivät, toiselle. Kun hänen toverinsa pääsivät alas sille tasanteelle, huomasivat he Kallion tasanteen pohialla.

Paljon peuranmetsästäjiä.

T.k. 15 p. avautui tässä valtiossa peuranmetsästyshuipua-alka Pallon onkin metsästäjiä punai-

FITCHBURG HARDWARE CO.

ROASTEREJA

Kiitospäivä-, joulu- ja muihin juhliin kaikkien ja kanojen paistamista varten

SAVORY ROASTERIT — vahvaa emalia ja nikkelillä päällystettyjä tekevät nämä kauan kestäviksi, erittäin vahvat roasterit.

5 lb. linnulle sopiva \$1.00
8 lb. linnulle sopiva \$1.85
12 lb. linnulle sopiva \$2.20
16 lb. linnulle sopiva \$2.45

WEAR-EVER Alumiini-Roasterit

Pientä kokoa \$3.95
Keskikokoa \$3.95
Isoa kokoa \$4.95

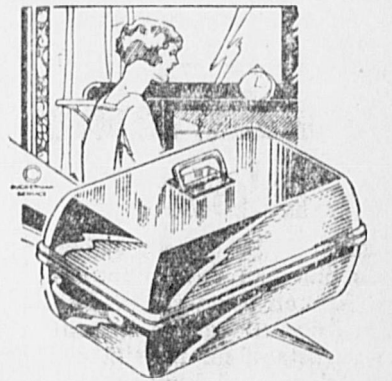
Alumiini-roasterit ovat varustetut myöskin kammitus-telineillä.

LIHAN LEIKKUU SETTEJÄ — Iso valikoima kaikilla lajeja ja kokoa — \$2.00 ylöspäin

Fitchburg Hardware Co.

314-316 MAIN STREET — Tel. 1670

Eino Latho, Oscar Tiilikka ja H. T. Hemmi, suomalaiset.

kuolleena. Luultavasti kaupan tehjänä seisoneen kaivannon lupiin, josta he ales tulivat seinä-mät olivat murtunut ja siitä lohennut kappale pudonnut metsä-lion päälle pudottaen hänet useamman jalan korkeudesta alas, josta kuolema seurasi heti. Vainajalta jäi vaimo ja kaksi lasta.

Niran läskiä

Tuota hallituksen suunnitelmalla teurastettua porkkua on tänne Iron kauntiin tullut nyt kokorainen vaununlasti, eli 30,000 paunaa, sensijaan kuin kuukausi sitten saimme sitä vain 9,000 paunaa. Viimein sitä annettiin 4—6 paunan erissä, nyt mikäli kertonvat, ovat jotkut saaneet 8 paunan erän. Nyt kun pitäisi olla iso joukko työlläisiä jo n. k. vakinaisella työalalla, ja on ilmoitettu, että sitä jactaan ainoastaan niille, jotka ovat n. k. avustustiloilla, niin luulisi tuota porkkua riittävän isompiakin annoksia kullekin perheelle kuin 8 paunaa, koska sitä noinkin paljon tänne lähetettiin.

Työlläisnaisille opetetaan näpin nuolemista.

Joku aika sitten antoivat kaun-timme virkailijat oikeuden köyhäinhuoltokomitealle asettaa par-naista, kenet he parhaaksi näke-vät, kulkemaan kauntissa ja opet-tamaan työlläisemäntä emännöimään ja ruuanlaittoon. Näille naisille kumpaisellekin määrät-tiin palkaksi \$50 kuukaudessa ja siihen kaikki sivukulut lisäksi. Kyllä kai nämä työlläisemännät osaisivat keittää, jos olisi aineita, mistä keittää. Ei kai nämä opettajakaan, voi tyhjistä mit-tään ruokaa valmistaa, eikä elää edes niilläkään tuloilla, joilla heidän opetettavistaan useiden täytyy elää. Näin vain aina vir-kailijat saavat tuttaviana ja su-luhalaisia valittua vakituisiin hommiin, kuten tässä kauntissa on yleistä, sillä muuta hyötyä ei tuostakaan valinnasta ole.

Paljon peuranmetsästäjiä.

T.k. 15 p. avautui tässä valtiossa peuranmetsästyshuipua-alka Pallon onkin metsästäjiä punai-

sine lakkeineen ja takkeineen jaimaltanut ympäriinsä tässä läheisyyden metsiin. Ala-michi-ganlaisia on täällä paljon, vaan eipä kaupunkimieheä metsä-työpalappujen myyjä aivan toimein ole ollut, sillä kahtena ensimmäisenä päivänä hän jo antoi 450 lupaa. Peuroja onkin kiidellyt joka päivä tästä lävitse autojen rapakaarien päällä useampia ala-Michigania kohti. Onpa joitakin jäänyt tännekin.

Kaaleppi Katajakoukku.

FITCHBURG

Leominsterin juniori-korkeakoulussa

on kunnialistalla 150 tyttöä ja poikaa. Naapurikaupungissa ja-

kauntui tuo lista kolmeen osaan niinkuin täälläkin ja on nimien luku ensimmäisessä ryhmässä pieni, vain muutama. Toisessa ja kolmannessa ryhmässä sitten on nimiä paljon, jotenkin yhtä paljon kummallakin.

Tuholaisia hävitetään

Kauntimme kauppoissa on ryhdytty hävittämään sellaisia omenapuita, jotka ovat omenatouk kien ja -tuholaisten tyysijoina, niillä varoilla, joita hallitus antoi siviilitoihin. Eilen oli näissä tois-sa 75 miestä eri puolilla kaun-tia ja tänään lisätään miesten lukua 50:llä. Töitä johtavat am-mattimiehet, ylivalvojina ollen Arthur N. Calkins, Harvardista, ja Charles M. Hitchcock, Gilbert-villestä.

ERIKOISUUKSIA KIITOSPÄIVÄKSI

Jell-O 5 senttiä
Bell's Poultry Seasoning 9 senttiä
Silkinpehmoisia keekijauhoja 29c
Big Buster Pop Corn 10c
Täytettyjä Oliivia 10c
R. W. kahvia 21c
Not A Seed Ideal Rusinoita 13c
Sekal. Pähkinöitä 23c

Hyvä valikoima Lintuja
Sian Kinkkuja, y. m. y. m.

New England Stores System

Pohjola Grocery Co.

169 High Street, Fitchburg, Mass.

Tykättyä Fitchburgissa
monien vuosien ajan

RED CROSS KAHVIA

Sekoitetaan ja paahdetaan päivittäin.

Pakataan nyt ilmatilaisiin kannuihin

Sale of Thanksgiving Foods

DEL MONTE siemeneliäisiä ja siemenettömiä

RUSINOITA 3 pakettia 20c

CRISCO 2:si 1 lb. kannua 37c

MINCE MEAT, None Such 2 pkt. 25c

OCEAN SPRAY KARPALOHILLOA 2 kannua 29c

Sunnyfield FAMILY-JAUHOJA 24½ lb. pussi 93c

Sunnyfield PASTRY-JAUHOJA 24½ lb. pussi 87c

Valkosta tai värillistä JUUSTOA 2 paunaa 37c

LARDIA 2 paunaa 17c

DOUGHNUTS tusina 17c

1 paunan kannu LA TOURAIN KAHVIA 29c

MAKAROONI TAI SPAGHETTI 4-jä 8 oz. pakettia 25c

ENCORE 25c

KASVISSOPPAA 15c

Antakaa "A & P Ruokatavara-

todistuksia" niille, joille ruokatavara merkitsee niin paljon nyky-ään. Vaihdetaan missä hyvänsä A & P ruokatavara-kaupassa.

DROMEDARY KUORIA, sitrunan, lemmen ja orenssin, 4 oz. pkt. 10c

WHIPPLE'S MINCE MEAT 2 lb. purkki 29c

QUEEN ANN MINCE MEAT 9 oz. paketti 10c

MARASCHINO KIRSIKOITA 5 oz. purkki 14c

HECKER'S CREAM FARINA 1 paketti 14c

R & R LUUMUPUTINKIA 1 paunan kannu 27c

BELL'S POULTRY SEASONING paketti 9c

FRIEND'S MINCE MEAT kannu 23c

Quaker Maid Laatuotteita

ANN PAGE, Mansikka- tai vaarain, 1 lb. purkki 20c

SAILYKKEITÄ Toisia paunan purkki 19c

ANN PAGE HYYTELÖITÄ, lajitteluja makuja, 13c

LEIVINPULVERIA, Quaker Maid, 1 lb. kannu 25c

ENCORE, täytettyjä painin purkki 45c

OLIIVIA 33c

A & P KURPITSAA 2:si No. 2½ kannua 25c

A & P PUMPKINIA No 2½ kannu 13c

ENCORE OLIIVIÖLJYÄ ½ paintia 23c

RAJAH Korenttimarjoja 2 pkt. 25c

RAJAH EXTRAKTEJA 2 oz. pullo 21c

YUKON GINGER ALE suuri pullo 10c

Sisäilyä ainoastaan 12:sta 12 oz. pulloa 75c

YUKON HELMEILEVÄ VETÄ 3:me 12 oz. pulloa 25c

Sisäilyä ainoastaan 2:si 12 oz. pulloa 25c

GRAPE MEHUA, A & P Quartin pullo 25c

OMENAVIINIÄ gallonan purkki 37c. ½ gall. 21c

Chesterfield, Old Gold, Camel, Lucky Strike

SAVUKKEITA Kartonki \$1.09. Paketti 11c

SPARKLE Monia oikeita hedelmämakuja. 2 pakettia 9c

HEDELMÄ SALATIIN, Del Monte, No 2½ kannu 29c. No. 1 kannu 17c

KOVIA MAKEISIA pauna 25c

LAJITELTUJA, cellophane pussissa

TAATTUJA SUKLAITA, paunan laatikko 33c

Marvin kivet poistettu Taatelia 8 oz. pkt. 15c

Sekalaisia pähkinöitä 29c

Walnuts lb. 29c

Pehmeäkuoria Mantelia lb. 25c

Pecans pauna 29c

Little Buster Pop Corn kannu 10c

Sitruunankuoria lb. 29c

Viikunoita paunan paketti 15c

Jumbo Suolapähkinöitä, pkt. 10c

Täytettyjä taatelia, lb 25c

Hinnat Fitchburgissa ja ympäristöllä

A & P Food Stores of New England
The Great ATLANTIC & PACIFIC Tea Company

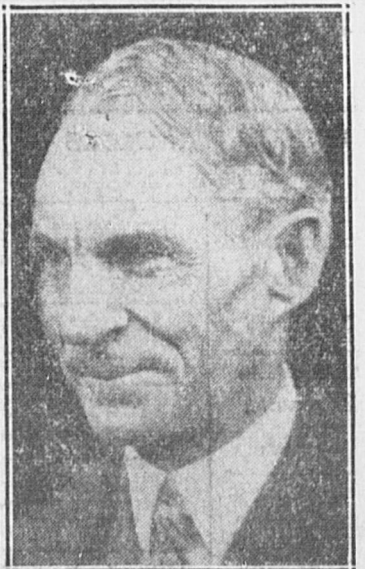
Miehille

100
jotka ovat kyllästyneet nuohoihin partaveitsen teriin.

Me suosittelemme Weck Sex-to blade Razor partaveitsiä. Tämä on kuin hyvä vanha-ajan veitsi, johon sitäpait on liitetty varmuuslaite, joka tekee siitä oikean "safety razorin". Terä ovat tehty maailman parhaimmasta partaveitsi teräkkeestä ja valmistettu vanhaalla hyvällä ka-valetalla. Veik-teroituk-venä. Ne ovat erittäin kuin tavalliset terä jota valmis-tetaan miljoonittain auto-maattisilla koneilla. Näitä myydään tehtaan takuulla. Kuka kuluu: "Jos ei tydytä niin raha takaisin."

RAIVAAJA

Box 600, Fitchburg, Mass.

ELVYTYSPÄÄLLIKKO MOITTINUT FORDIA. Kenraali Hugh S. Johnson, vasemmalla. Kansallisen Elvytyshallinnon päällikkö, ja Henry Ford, detroitilainen autotehtailija. Johnson hiljastain "uhkasi" Fordia oikeuden käynnillä ellei hän alistu kodin alaiseksi tai anna Kansalliselle Autokaup-pakamarille kodin edellytyksiä tuloja liikkeestään. Ford vastauksessaan viitti noudattavansa koodia kaikissa tärkeimmissä kohdissa, jopa yllättävän-kin sen, ja sanoi Johnsonin "puhuvan liian paljon" ja tekeytyvän diktaatto-riksi.

FITCHBURG JA YMPÄRISTÖ

PÄIVÄLISTÄ:

Saiman jäsenhankintakomitean kokous Saiman talolla tänä-iltana kello 7:15 täsmälleen.
Urheiluliittotoimikunnan sanomalehtikomitean kokous kello 7 täsmälleen Saiman näyttämön pukuhuoneessa. Siis: Saiminen, Theo. Rajala, Eino Tofferi ja Hugo Erickson.
"Nukkekauppa" harjoitus kello 6:30 täsmälleen. — Isemmat pojat ja tytöt lauluharjoituksiin kello 6.
New Yorkiin lähdetään lauantai-aamuna kello 6 Turusen bussilla High St. Spän edustalta.

— Mr. ja Mrs. Kalle Rasi kutsuvat ensi sunnuntaina kello kaksi iltapäivällä kodissaan Ashburnhamissa kalevaisille kahvitarjoilun.

Sunnuntaina Saiman kokous

Yleinen S. S. Osasto Saiman kokous pidetään ensi sunnuntai-iltana Saiman talon ravintolassa. Uusien asioiden ohella kokouksessa harkitaan m. m. sitä mitä pitäisi tehdä, että kunnan asioiden hoito saataisiin terveille pohjalle, se tahtoo sanoa sellaiselle pohjalle, jonka perustana on motto: Hyvä palvelus kohtuullisilla

kustannuksilla. Ja: Verot maksettakoon niillä, jotka voivat veroja maksaa.

Osaston jäsenkirjuri Kerttula tulee olemaan kokouksessa läsnä ja perii jäsenmaksuja ja antaa vapaita merkkejä niille, jotka työttömyyden ja rahattomuuden takia eivät voi veroja maksaa. Puolueemme verot nyt muutoin ovat halvat: vain 30 senttiä kuukaudelta—pariskunnaltakin.

Työtä 747:lle miehelle

Siviilitöihin saaduilla varoilla teetettävien töihin pääsee, ilmoittivat pormestari Carriere ja köyhäinhoitaja Whooley eilen, 747 miestä. Työohjelma käsittää yhdeksän eri työtä, joiden yhteiset palkka-arvot ovat \$128,312 ja tarvearvot \$33,993.

Nuo työt ovat:		
Yleiset työt	\$55,810	\$8,500
Hautausmaatyöt ..	16,500	500
Sairaalan rakennus	9,180	4,000
Palohälytysrak.	12,000	8,000
Köyhäintal. korj.	1,056	323
Halkotyöt	16,500	500
Puisto ja leikki-		
kenttätöyt	12,900	3,350
Polisiasem. korj.	3,206	1,000
Korkeakoul. korj.	1,060	5,000
	\$128,312	\$33,993

Näyttelijät lähtevät New Yorkiin kello 6 lauantai-aamuna

Saiman näyttelijät esittävät New Yorkissa ensi sunnuntaina kaksi kertaa operetin "Sodoma ja Gomorra." Iltapäivällä he esittävät sen Työväentalolla New Yorkin kaupungissa ja illalla takaisin palatessaan Port Chesterissä New Lebanon haalissa.

Näyttelijämme esittivät "Sodoma ja Gomorra" näytelmän täällä ensiksi syysjuhlissa ja sen jälkeen he ovat esittäneet sitä pari kertaa uudestaan Saiman haalissa ja ovatpa vierailleetkin naapurikaupungeissa. Yleinen mielipide tuosta näytelmästä on, että se ansaitsee suuret katsonnot.

Näyttelijät lähtevät New Yorkiin kello 6 lauantai-aamuna. He

Kiitämme

Kiitämme ystäviämme, jotka yllättivät meidät uudessa kodissamme lahjoineen t. k. 19 päivänä. Toimihenkilöille kaksinkertainen kiitos vaivasta.

Toverillisesti,
Eine ja Henry Mela.
Westminster, Mass., Box 68.

Tarvitessanne patteripalvelusta soittakaa:

Viking Battery Mfg. Co. puhelin 3980.

Uusia, käytettyjä ja uudelleenrakennettuja pattereita.

Pojat huomattakaa!

Kaksi reilua vanhaa piikaa etsii ajatusten vaihtajaa kunnan vanhoista pojista tai leskistä. Nimimerkillä: "Leikin ymmärtävä." "Vakava." Osote Hämeen kadun postitoimisto, Tampere, Finland.

Heuskat kokoyön

TANSSIT

on TROYN suomalaisella haalilla kiitospäivää vasten yöllä, t. k. 29 p:nä.

Sinivuorten orkesteri soittaa. Oviraha 40c yksit. ja 75c parilta. Tanssit alkua kello 8 j.p. ja loppuu klo 4 aamulla. Tervetuloa

Suomalainen Sauna

348 Elm St., Fitchburg, Mass.
Alennetut hinnat: 25—35c
Lapsilta 10-16 vuosien välillä: 10-15c
LEINO & LINDEN

Harlinin Yskänlääkettä

Laajalti tunnettua tehokkuudeltaan yskänlääkettä, on nyt saatavana

PARK PHARMACYSTA,
773 Main St., Fitchburg, Mass.

GRUENER HARDWARE STORE

KNOT KLIPPER-KIRVEITÄ

— ja —
PAPERIPU-SAHOJA

85 Main St. — Suomalainen apulainen — Fitchburg, Mass.

astuvat Turusen autobussin High Street Spän edustalla.

Fitchburgilaisia lähtee Karjalaan

Huomeniltana lähtevät täältä Karjalaan Impi ja William Elo ja heidän poikansa William, Anna ja Ewald Väänänen ja heidän poikansa Eugene, sekä yksinäinen mies Emil Oja. New Yorkissa matkamiehet astuvat Ruotsin Amerikan linjan Drottningholm-laivaan ensi keskiviikkona t. k. 29 p:nä. Mr. Väänänen kertonut mukaan tuossa laivassa matkustaa muitakin Karjalaan menijöitä, m. m. jälkijoukko siitä detroitilaisesta seurueesta, joka on ostanut enemmän kuin 100,000 dollarin kauppahinnalla vanhan autotehtaan koneet Karjalaan vietakseen ja siellä autotehtaan avatakseen.

Mr. Väänänen on hakeutunut Karjalassa kivittöihin ja Mr. Elo puusepännöihin. Mr. Ojan ammatista emme tunne.

Antaa sosialistisen selostuksen Rooseveltin elvytysohjelmasta

AUGUST CLAESSENS, New Yorkista. Puhuu Cooperative haalissa, Upper Commonilla, klo 8 ensi maanantai-iltana. Puheenaiheena: "Socialist analysis of NRA."

Parturien

union eilen iltana pitämänsä kokouksessa päätti ottaa union lupakirjan pois jokaiselta parturi-työstä, joka tekee työtä alemmilla hinnoilla kuin union hinnat ovat. Tämä päätös on voimassa siihen saakka, kun koodi, joka on vielä harkittavana, on hyväksytty. Kokouksessa kerrottiin, että eräät parturit leikkaavat tukkia 35 sentillä, vaikka union hinta on 50 senttiä.

FITCHBURG

teatterissa tänään ja huomenna esitetään viisi numeroa vaudeville-ohjelmaa sekä elokuva "My Lips Betray", jossa pääosia näyttävät Lillian Harvey ja John Bole. Sunnuntaina teatteri aloittaa Warner-veljesten musiikkilisen elokuvan, "Footlight Parade", esityksen. Siinä pääosilla nähdään James Gagney, Joan Blondell, Dick Powell ja sulosilmäinen ja -katseinen Ruby Ke-

ler. Tämä elokuva on teatterin ohjelmassa viisi päivää, kunnes torstaina t. k. 30 p:nä aloitetaan Barrymore-veljesten näytelmän "Night Flight"-elokuvan esitys.

Juttu Keatingiä vastaan kumottu

Se kanne, joka oli nostettu "Fitchburg Citizen"-nimisen viikkolehden kustantajaa P. Ford Keatingiä vastaan, kumottiin eilen piirikouduksessa. Lehden entinen toimittaja Lewis G. Landers syytti Mr. Keatingiä arvottoman shekin hänelle antamisesta. Esitetystä todistuksesta pilkisti esille piirteitä, jotka viittasivat siihen, etteivät kustantaja ja toimittaja ole "ymmäräneet" toisiansa rahakysymyksissä.

Osuustoimintaväellä omistunut perhejuhla Milfordissa

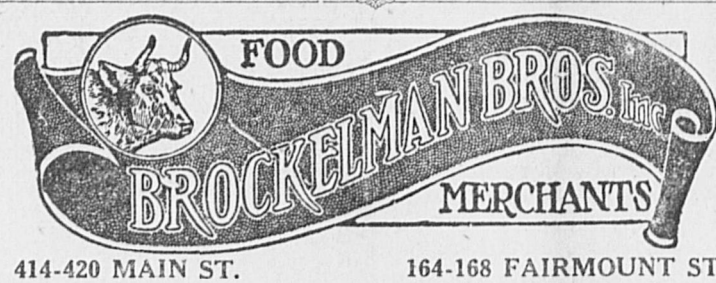
Väkeä suuri haali täynnä; hyvä ohjelma

Huoletta saadaan sanoa, ettei Milfordissa ole ollut koskaan kuin tulla johonkin suureen kokoukseen, kun heillä oli eilen iltana kylänsä Redmen's haalissa. Kun Väinö Linna, United Cooperative Societyn Milfordin kaupan hoitaja, nousi puhujalavalle toivottamaan yleisön tervetulleeksi, niin oli haali silloin jo yleisöä täynnä aivan jokaista soppea myöten. Ja yleisöä yhä tuli, niin että kaikki porstuatkin olivat täynnä, kun kaksi tuntia myöhemmin salissa hajaanuttuun rakennukseen alakerrassa sijaitsevaan suureen ravintolaan nauttimaan osuuskunnan kustantamasta kahvitarjoulusta.

Eritään mielenkiintoinen seikka meille fitchburgilaisille oli tuossa Milfordin iltamassa se, ettei se ollut, niinkuin meillä täällä osuustoimintaväen perhejuhlat ovat, suomalaisten juhla. Vaan käsitti kaikki Milfordissa asuvat kansallisuudet. Heti ensi salissa oleva yleisö antaa tasapuolisen kuvan siitä väestöstä, mikä Milfordissa asuu. Juhlaan oli saapunut jenkki, skotlantilainen, italialainen, suomalainen j.n.e. Juhla oli todellinen kansainvälinen kokous.

Ensimmäiseksi juhlassa puhui Leslie Woodcock, Eastern State Cooperative liiton sihteeri. Tarkasti puhujaa kuunneltiin, kun hän selosti, että osuustoimintaliike, joka on vasta vajaa sadan vuoden ikäinen ja jonka pyrkimyksenä on poistaa riisto ja tehdä elämä onnellisemmaksi kuin se nyt on, on levinnyt laajalle alalle Euroopassa ja on muuttamassa maissa monilla aloilla määrittävää tekijänä. Jos osuustoiminta määräisi kaikki asiat maailmassa, Mr. Woodcock lausui.

Jos haluat myydä tai ostaa jotakin, niin ilmoita siitä Raivaajan Paikakuntain uutisilmoitusosastossa. Siinä on ed. lisin ilmaiseksi.

414-420 MAIN ST. 164-168 FAIRMOUNT ST

Valmistautukaa Kiitospäiväksi

Ostakaa kiitospäivä-ruokavaranne nyt! Pähkinöitä — Viikunoita — Taatelia — Kuoria, y.m. Näitä tarjoamme erikoisesti nyt.

RULLA. TAI PYTTY-VOITA 2 paunaa 45c.	1600 lb. meukasta, rikästä AMERICAN JUUSTOA 27c lb.
UNEEDA CRACKERS 4 pkt. 17c.	International SUOLAA 3c paketti Tavallisesti 5c

Paunakeekkiä Rusina ja Marble 2 lb. 25c	STEELIN MYNTTI Round-Bottom Round Sirloin 15c lb.	SOKERIA 10 lb. 47c
---	---	-----------------------

Siemenellisiä Rusinoita 5c pkt.	KARPALOITA 2 paunaa 15c.	Clams In The Shell 3 quartia 30c.
---------------------------------------	-----------------------------	--------------------------------------

MARKET SPECIAL KAHVIA
Jauhetun silloin kun sitä ostatte 25c lb.

Tilatkaa kiitospäivä-kalkkunanne nyt!
DIAMOND WALNUTS 4 lb. pussi \$1.15
SEKAL. PÄHKINÖITÄ 2 paunaa 35c

Bell's Seasoning 9c pkt.	Meidän oma MINCE MEAT 2 lb. 25c.	Snowwhite Gelatin 10c pkt.
-----------------------------	-------------------------------------	-------------------------------

Big Buster Pop Corn 2 lb. 15c

niin ei olisi riittänyt voitoista, niinkuin nyt on, eikä pelkoa sodista, sillä osuustoiminta pyrkii poistamaan kaiken voittoilun, joka sotien synny on.

Mr. Woodcock lopetti puheensa selostukseen mitä Amerikan osuustoimintaliiton presidentti tri Warbasse on tehnyt Washingtonissa kuluttajain hyväksi. Hän tällöin lausui, että Yhdysvaltain nykyinen presidentti ja hänen neuvonantajansa tietävät paljon enemmän osuustoiminnasta kuin hallituksen jäsenet ovat koskaan ennen tienneet ja tästä saadaan kiittää maamme osuustoimintaliittoa ja sen presidenttiä, jo maanittua tri Warbassea. Mr. Woodcock lausui yleisölle tri Warbassen persoonalliset terveiset.

Illan pisin puhe puhe piti Kenneth E. Pohlmann, Fitchburgissa. Hän loi puheelleen yhteiskuntaelämän perusjuuriin ulottuvan pohjan selostamalla NRA:tä ja sitten osoitti ne mahdollisuudet, mitä Milfordissa on poistaa kuluttajain riisto, jos vaan kansa ymmärtää osuustoiminnallisesti yhteen liittyä ja ottaa osaa nojasta. Lukuksia esimerkkejä käyttäen puhujaa osoitti, että pienet kaupungit, sellaiset kuin Milfordin, ovat loogillisia paikkoja osuustoiminnan juurtumiseen. Pienissä kaupungeissa, Mr. Pohlmann sanoi, on vähemmän eroittavia voimia kuin isoissa kaupungeissa ja enemmän yhteisöllisiä voimia.

Lawrencen italialaisen osuustoimintaliikkeen hoitaja Joseph Salerno piti lyhyen, mutta voimakkaan

Uutis-ilmoituksia

FITCHBURG
Kotitekoista kahvileipää saatavana lauantai-aamusta alkaen. — Mrs. Suominen, 437 Mechanic St., Tel. 3082.

Melkein uusi istumahuoneen kamini myytävänä. — 83 Warren St. Tel. 2369—J.

Myytävänä 2x4 ja 2x6 kätettyä lautta sekä ikkunoita ja ovia. Oikasta mustaa valnutta sisäfinistykseen erittäin halvalla. — George Phelps, 596 Main St. No. Leominster, Mass.

NEW YORK CITY
70 E. 127th St. läh. Madison Ave. 3 ja 4 h. apartmentteja, höyrylämm. Kaikki mukavuudet. Vuokrat \$25—\$30 kuussa.

159 E. 127th St. läh. Lexington Ave. 5 h. apartmentteja, höyrylämm. Kaikki mukavuudet. \$35 kuussa.

Tohtori R. V. Westlin

Joka on ollut kuukauden lomalla, on saapunut takaisin Fitchburgiin ja ottaa vastaan sairaita entisessä paikassa.

No. 45 Prospect Street, Fitchburg, Mass.

new low prices 67¢

Suuri pullo

Finnish Drug Co.

Suomalainen Apteekki

835 Main St., Fitchburg, Mass.

HALVALLA

40 eekkerin farni, 6 huoneinen talo, paana, kanala ja metsää. Myydaän parhaimman tarjouksen tekijälle. Suomalaiset naapurit.

RALPH S. FOSTER, Fitchburg

336 Main St., Tel. 846

MUUTAMIA

Hyviä Farmeja suuria ja pieniä myytävänä tai vuokrattavana

Myyntihinta ensimmäisen kiinnityksen arvo, korkoineen ja veroineen. Vuokratessa vuokrat ovat niin halvat, että tulot riittävät ensimmäisen kiinnityksen koron verojen, vakuutuksen y.m. välttämättömien tarpeiden kustannuksiin.

TYÖLAISTEN LUOTTOYHDISTYS, 18 Wallave Ave., Fitchburg, Mass.

puheen, jossa ytimenä oli: NRA:sta voi olla jotakin hyötyä näissä oloissa, mutta vasta osuustoiminnalla luodaan se tilanne, jossa kaikki ne puutteet ja elämän riskit, joita NRA:lla yritetään poistaa taikka lieventää, ovat tuntemattomia.

Italiaksi lyhyesti puhui Winchendonin osuuskunnan hoitaja Elesia Garadini.

Muuta ohjelmaa tilaisuudessa oli paljon ja se oli vaihtelevaa ja yleisöön menevää. Henkeäpidätellen kuunneltiin Mrs. Sarah Vaaramaan voimakkaasti vaikuttavaa esitystä "Vankilan portilla." Eikä nauru puuttunut, kun kaksi milfordilaista antoi "Amos and Andy"-esityksiä. Useita kauniita viulusooloja soitti Luigi Costantino, Lynnistä, ja mainion karataariesityksen antoi Miss Caroline French. Samoin teki Miss Aino Liikanen. Kauniita kitarasooloja soitti Frank Luongo tyttärensä säestäessä ja laulusooloja esitti pari milfordilaista naista, joiden nimet eivät jääneet tämän kirjoittajan mieleen. Mrs. Vaaramaa ja Miss Liikanen esittivät lyhyen näytelmän, joka oli

Parantakaa yskänne ajoissa

FENNIA LUNG BALSAM

On luotettava lääke parantamaan yskää, kylmyyttä ja hengenvaikeuksia.

Postin kautta \$1.00 pullo.

Valmistaa

Finnish Drug Co., Inc.

Suurin Suom. Apteekki Fitchburgissa. 833—835 MAIN ST.

FITCHBURG, MASS.

Myöskin saatavana seuraavilta asiamiehiltämme:

W. Karki, Norwood, Mass., United Co-op. Society, Maynard.

J. A. Rivers, Ludlow, Vt., A. Makkonen, 45 West St., Gardner.

K. Wehter & Sons, Quincy, Mass. (Igitlin & Katz, 2098 Fifth Ave.,

Corn. 129th St., New York, N. Y. Morton Pharmacy, 424 Elgin Ave.,

Brooklyn, N. Y. P. Fisk & Sons, West Barnstable, Mass.

Geo. W. Laakso, Peabody, Mass. Andrew Niemi, Pigeon Cove, Mass.

Sunshine Bakery, Newport, N. H. Jacob Koskela, Troy, N. H.

Fennia Market, New Ipswich, N. H. United Co-op. Society, Milford, N. H.

KUKKAKAUPPA

LESURE the FLORIST

5 Putnam St., Fitchburg, Mass. Puhelin 848

Kuorma-ajuri

PETER W. LAHTI

321 Elm St. Tel. 3843 Fitchburg

Paikallista ja pitkäaikaa muuttoa. Uusi trakti. Kuormavakuutus.

HINNAT HALVEMMAT

Otto F. Anderson

SUOMALAINEN NOTARIO

835 Main Street, Fitchburg, Mass.

Valmistaa ja vannottaa Valtakirjoja Passanomuksia, Kauppa- ja velkakirjoja, y. m. asiakirjoja. LAIVAPILETTEJA

CLOVER HILL FARMS, Inc.

KOTITEKOISTA JÄÄKERMAA

Paahdettuja Frankfurteja ja Voileipia Kings Corner, No. Leominster ja Lunenburg Center

Dr. W. A. NIEMI

HAMMASLÄÄKÄRI

775 Main St., Fitchburg, Mass. Puhelin 68

COFFE SHOP

GERTRUDE JA RACHEL KAUSTINEN

829 Main Street, Fitchburg, Mass.

GEORGE T. POLLOCK

Sekatarvarakauppa ja Gasoliiniasema

432 MECHANIC ST., FITCHBURG, MASS. Puhelin 4457

Käyttäkää meidän hyviksi tunnettua

MAALEJA ja VERNISSAA

Mainio valikoima TAPETTEJA

Hinnat kohtuulliset

PEERLESS

PAINT and WALLPAPER CO.

280 MAIN ST., FITCHBURG

Puhelin 3522

850 MAIN ST., FITCHBURG

hauska kuvaus turhamaista naisostajasta. Sen jälkeen, kun ohjelma päättyi, tarjottiin yleisölle vapaat kahvit, jotka juotua tanssittiin.

Fitchburgin Osuuskahvilassa tarjolla ruokaa aterioitain ja viikottain. Kahvia ja voileipiä aina saatavana.

Toinen kerros 817 Main Street, Fitchburg, Mass.

Finnish Trucking Co.

327 Elm St. — Tel. 2428

MUUTTO. JA AJOTYÖTÄ

Kotipuhelimit: Ukkola, puh. 3034

Luoma, puh. 4416 W

Taattuja Automobiileja PATEREITA \$3.00

Fitchburgissa valmistettuja yöspäin Viking Battery Mfg. Co.

16 Rollstone St. Fitchburg, Mass.

MIEHET!

Kun tilaatte pukunne meiltä, niin saatte sen sopivan erittäin kohtuullisella hinnalla.

ANGEL THE TAILOR,

129 Main St., Fitchburg, Mass.

Ostakaa PUUNNE ja POLTTÖÖLJYNNE

C. H. Greene Ice Co:lta

Tel. 429-R

PAUL F. SAN CLEMENTE

LAKIMIES

336 Main St. Fitchburg, Mass. Puhelin 2833

A. Z. Goodfellow

LAKIMIES

748 Main St. Tel. 752

Fitchburg, Mass.